We pledge allegiance to the FLAG of the United States of America, and to the Republic for which it stands, one Nation, indivisible, with liberty and justice for all.

LIETUVIŲ ŽINIOS
LITHUANIAN NEWS

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOVEMBER 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1870

ADVERTISING DOES NOT COST— IT PAYS!
It pays to advertise in the "Lithuanian News"
The only Lithuanian Weekly in Ohio and Western Pennsylvania.

METAI (VOL.) VIII | Kaina 5c | PITTSBURGH (3), PA., PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 10, 1944 | Prenumerata $2 Metams | NO. 10

Įvykių Aidai

Dar Žodelis "L. Ž." Skaitytojams

Ateinančią savaitę, kovo 19 d., baigiasi "L. Ž." metinis vajus, kurio proga prašėme kiekvieno mūsų skaitytojo užrašyti mūsų laikraštį savo draugams ir pažįstamiems, kad mūsų "L. Ž." skaitytojų šeima šįmet bent padvigubėtų.

Vieni iš Tamstų atsiliepėte į šį mūsų prašymą ir mes sulaukėme naujų prenumeratų, kiti gal dar tebegalvojate ką čia pakalbinus ir kam užrašius "L. Ž."

Dar kartą ir paskutinį šįmet primename, kad dar yra visa ateinanti savaitė laiko pasidarbuoti "L. Ž." vajuje.

Tad nieko nelaukdamas mielas skaitytojau (a) užeik pas draugą, kaimyną, pažįstamą ir pakalbink užsirašyti "L. Ž."

Jei turi artimų draugų ar giminių kitame mieste, padaryk jiems siurpryzą, užrašyk "L. Ž." Laikraščio užrašymas toliau gyvenančiam draugui ar giminaičiui yra bats kultūringiausias būdas savo draugiškumui pareikšti ir giminystei sustiprinti. Laukiame jūsų atsiliepimo į šį mūsų prašymą ir talkos taip prakilniame geros lietuviškos spaudos platinimo darbe.

*

Jau Laikas Apmokėti ir "L. Ž." Prenumeratą

Metinio vajaus proga labai maloniai prašome visų skaitytojų apmokėti ir "L. Ž." prenumeratą už 1944 m. Kurie esate užsilikę su apmokėjimu 1943 metų prenumeratos, labai prašome dabar prisiųsti. Mes būsime Tamstoms labai dėkingi, jei atkreipsite dėmesį į šį mūsų prašymą ir metiniam vajui baigiantis atsilyginsite ir už laikraščio prenumeratą.

Administracija nenori būti įkyri skaitytojams ir per visus metus jokių priminimų dėl prenumeratos apmokėjimo nedaro, pasitikėdama, kad gerb. skaitytojai atsilygins metinio vajaus proga.

*

Kas Gali, Paaukokit Doleri Kitą "L. Ž." Įsteigtiems Fondams

Daugeliui gal ir nežinoma, kad lietuviškųjų laikraščių prenumeratos nepadengia nė pusės laikraščio leidimo išlaidų.

Trūkumus tenka padengti aukomis ir parengimų pelnu.

Ypač sunku yra tiems laikraščiams, kaip pavyzdžiui "Lietuvių Žinios," kurie naujai įsisteigę. Nors "Lietuvių Žinios" jau eina aštuntuosius metus, bet dar tik metai kaip įsisteigė Pittsburghe savo spaustuvę. Esame naujakūriai, dar daug mašinų trūksta, kad galėtumėm pilnai įrengti spaustuvę, kuri duotų pelną ir palengvintų laikraščio leidimo naštą.

Nesenai įsisteigėme "L. Ž." spaustuvės mašinų fondą, kurio lėšoms padidinti prašome gerb. skaitytojų, pagal išgalės, dabar vykstančio "L. Ž." vajaus proga, suteikti savo auką.

Kiek anksčiau prie "L. Ž." redakcijos yra įsteigtas "geros lietuviškos spaudos fondas," kurio lėšomis yra užsakomas mūsų laikraštis tiems lietuviams, kurie yra pasidarę mūsų tautos atskalunais—paklydėliais ir nesąmoningai dirba prieš mūsų tikėjimo ir tautos interesus. Kiekvieno susipratusių lietuvio priedermė šiandien yra apaštalauti, kad tuos paklydėlius sugrąžinti į tiesos kelią.

Todėl labai didelį nuopelną apturės pas Dievą ir mūsų tautos žmones tie, kurie tos "gerosios spaudos fondui" paaukos kad ir nedidelę auką.

Tai bus tikras apaštalavimo darbas.

Mielas skaitytojau, šiomis dienomis gauni tuo reikalu specialų mūsų laišką, būk malonus neatmesti mūsų prašymo ir pagal išgalės suteik auką vienam arba kitam mūsų fondui, o jei gali, tai ir abiem.

"Lietuvių Žinių" leidėjai ir redakcija iš anksto taria Tamstai nuoširdų ačiu už parėmimą taip šiuo laiku reikalingo ir mūsų tautai naudingo darbo.

*

Drąsūs Suomiai

Sovietų Rusijos valdžia yra įteikusi ultimatumą Suomijai tuojau pasitraukti iš karo ir priimti rusų siūlomas pasidavimo sąlygas.

Suomių parlamentas ir valdžia apsvarstę rusų pasiūlymą atrado, kad pasidavimo sąlygos yra persunkios ir jas atmetė.

Po tokio drąsaus suomių žygio reikėjo laukti, kad rusai visu smarkumu ims pulti mažutę Suomiją, bet atsitiko priešingai, rusai atrodo yra linkę sušvelninti suomiams pasidavimo sąlygas ir laukiama, kad artimiausioje ateityje išvyks į Maskvą oficialūs Suomijos pasiuntiniai derėtis dėl taikos sąlygų.

Jeigu taip įvyktų, tai būtų ženklas, kad rusai nesijaučia taip tvirti, kaip jie garsinasi per savo propagandos įstaigas.

Suomijai apsaugojus savo nepriklausomybę būtų daugiau vilčių ir Pabaltijo valstybėms išlikti nepriklausomomis.

*

Sumanymas Atiduoti Trečdalį Italijos Laivų Rusijai Sukėlė Daug Nepasitenkinimo

Prezidentas Rooseveltas paskelbė, kad yra planuojama trečdalį Italijos laivų, kurie pasidavė sąjungininkams, atiduoti Rusijai. Daugelis žmonių dėl tokio valdžios plano pasipiktinio, o nacių propagandos įstaigos gavo naujos medžiagos propagandai.

Jeigu Rusijos valdžia tikrai 100 nuoš. kooperuotų su sąjungininkais ir nesikėsintų užgrobti savo kaimynų žemių, kurias dabar užima raudonoji armija, tai niekas nesipriešintų, kad ji paimtų karo reikalams trečdalį Italijos laivų.

Bet dabar, kada Rusija ir kalbėti nenori su anglais ir amerikiečiais apie Lenkijos ir Pabaltijo valstybių likimą, tai būtų britų ir amerikiečių pažeminimas atiduoti Rusijai trečdalį karo grobio Italijoje.

Tegul Rusija paskelbia, kad ji nesikėsins daugiau į Lenkijos ir Pabaltijo Respublikų žemes, tada demokratinis pasaulis nieko prieš neturės, kad jai tenka trečdalis karo grobio ir kituose frontuose.

Vyskūpai Aukojo $10,000 Lietuvos Žmonių Gydymui

CHICAGO Kovo 6. (LKFS).—Amerikos Katalikų Vyskūpų Tarybos vice-pirmininkas ir iždininkas J. E. arkivyskūpas Samuel A. Stritch, per National Catholic Welfare Conference generalį sekretorių prelatą H. Carroll kovo 3 d. įteikė lietuvių Kunigų Vienybės Pašalpos Komisijos pirmininkui kun. Dr. J. B. Končiui čekį $10,000 sumoje, kad už šią sumą Pašalpos Komisija užpirktų Lietuvos neturtingiems žmonėms, be skirtumo tikybos bei pažiūrų, medikamentų.

Iš kun. Dr. J. B. Končiaus sužinota, kad už minėtą $10,000 sumą bus supirkti vaistai ir per Tarptautinį Raudonąjį Kryžių bus persiųsti Lietuvos žmonėms.

Pagal 1929 metų Ženevos Konvenciją, tarptautinės teisės leidža ir į priešo okupuotą teritoriją persiųsti vaistų civiliams žmonėms, ta sąlyga, kad Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus įgaliotinis prižiūrėtų tų vaistų išdalinimą rekalingiausiems žmonėms.

1,000 J. V. Lėktuvų Daužė Vokietiją

LONDON, Kovo 6 d.—Daugia unegu 1,000 Amerikos bombanešių vakar puolė Berlyną, lakūnams pavyko sukelti labai didelių gaisrų, paskelbė aviacijos vadovybė.

Vokiečių žinių agentūros pakartotinai per radio skelbia, jog šiandien vyko didžiausias aviacijos mūšis. Amerikos ir vokiečių lakūnų kovos ėjo nuo Olandijos pakraščių iki paties Berlyno. Mūšiai tęsėsi Vokietijos teritorijoj, 350 mylių ruože.

Visą laiką Amerikos bombanešius lydėjo naikintuvai. Naikintuvams pavyko numušti didokas vokiečių lėktuvų skaičius, kurie bandė pastoti kelią.

Sugrįžę lakūnai pasakoja, kad pačiame Berlyne pasipriešinimas buvo labai silpnas. Gyvai atsišaukė priešlėktuvinės patrankos, bet bombanešiai sugebėjo išvengti priešo šovinių.

Italijoj Streikuoja Daug Darbininkų

BERNAS, Šveicarija, Kovo 6 d.—Iš Italijos ateinančios žinios sako, kad šiaurės Italijoj streikuoja nuo trijų iki šešių milionų darbininkų.

Romos radio paneigė žinias apie streiką, bet fašistinė spauda pasakoja, jog streikas plečiasi.

Vokiečiai grąsina išvežti į Lenkiją visus tuos darbininkus, kurie iki kovo 8 d. nesugrįš į darbą. Šiaurės Italijoj išardyta visa pramonė.

Burmoje Amerikos Jėgos Puola Japonus

NEW DELHI, Indija, kovo 6 d.—Amerikos karo jėgos puolė japonus Burmoje ir atėmė iš jų Walawbum ir Maingkwan miestelius. šiandien paskelbė karo vadovybė.

Amerikiečiai atvyko į Hukawng slėnį ir privertė japonus pasitraukti ištisą 10 mylių.

Amerikiečiams vadovauja gen. Frank Merrill, kuris turi patyrimo Pacifiko kovose. Dalis kareivių dalyvavo Guadalkanalo mūšiuose.

Tuojau po Karo Statys Automobilius

NEW YORK, Kovo 6 d.—William Knudsen pareiškė, kad šešiems mėnesiams praėjus po karo pabaigos bus statomi nauji automobiliai. Pirmiausia bus gaminamas 1942 metų modelis, o vėliau bus pagaminti žymiai nauiesni modeliai. Karo metu padaryta didelė pažanga lengvų metalų gamyboje, jie bus vartojami automobilių statyboje.

Rusai Sunaikino 12 Nacių Divizijų

LONDON, Kovo 6 d.—Maršalo Žukovo vadovaujamos armijos sunaikino 12 vokiečių divizijų pietų fronte, šiandien paskelbė sovietų štabas.

Rusai pažengė pirmyn 31 mylią ir atėmė iš nacių 500 kaimų ir miestelių.

Rusams lieka tiktai šešios mylios iki Odesos-Varšavos geležinkelio linijos.

Aukos "L. Žinioms"

Mūsų laikraščio metinio vajaus ir "Lietuvių Žinių" rėmėjų suvažiavimo proga, kuris įvyks kovo 19 d.,, Pittsburgh, Pa., kai kurios lietuviškos draugijos ir pavieniai asmenys lietuviškos spaudos draugai, pradėjo siųsti aukas.

Pereitą savaitę gavome aukas iš šių draugijų ir asmenų:

Šv. Kazimiero parapijos, Pittsburgh, Pa., Socialinis Klubas paaukavo vieno žaidimų vakaro pelną, $35.

Aušros Vartų Moterų Dr-'a, Cleveland, Ohio, $10.

Lietuvių Pašalpinė Draugija, McKees Rocks, Pa., $10.

Domininkas Stanelis, iš Pittsburgh, Pa., $5.

Agota Navickienė, iš Cleveland, Ohio, $4.

M. Pukelienė, iš Cleveland, Ohio, $3.50.

Wm. Vaina, iš Pittsburgh, Pa., $1.

Vikt. Amsiejus, iš Cleveland, Ohio, $1.

Viso 69.50.

Šv. Vincento, Pittsburgh, Pa., parapijos veikėjai susitarę, ateinantį sekmadienį rengia kortavimo vakarą, kurio visą pelną skiria mūsų laikraščiui.

"Lietuvių Žinių" leidėjai ir redakcija nuoširdžiausiai dėkoja visoms draugijoms ir pavieniams asmenims, kurie ateina mums į talką taip sunkiame lietuviško laikraščio leidimo darbe.

Naciai Neteko 24,000 Kareivių

AZIO FRONTAS, Italija, Kovo 6 d.—Apskaičiuojama, kad Azio-Nettuno fronto ruože vokiečiai neteko 24,000 kareivių.

3,500 vokiečių pateko sąjungininkų nelaisvėn, užmuštų skaičius žymiai didesnis, o kiti sužeisti.

Įdomiausia, kad šiame fronto ruože buvo sunaikintos geriausios nacių puolamos divizijos. Blogas oras sustabdė karo veiksmus visame Italijos fronte.

Arkiv. J. Skvirecko Sidabrinis Jubiliejus

(LKFSB)—Jo Ekscelencija Kauno arkivysk. Juozapas Skvireckas šiemet švęs 25 metų savo vyskūpavimo jubiliejų. Vyskūpu buvo nominuotas 1919 metais kovo 10 d., o konsekruotas tų pat metų liepos 13 d.

Ekscelencija arkivyskūpas dabar eina 71 metus. Lietuvių tautai jisai yra daug nusipelnęs išversdamas Šv. Raštą. Gaila, kad tam tiek nusipelniusiam žmogui teko tiek daug iškentėti nuo nacių ir bolševikų.

Iš Katalikų Pasaulio

LONDON. — Laike vokiečių bombardavimo Londone vasario 20-26 d. buvo sudaužytos trys katalikų bažnyčios ir tarpe užmuštųjų randasi penki vienuoliai ir keletas sužeistų. Arkivysk. Griffin lankė visas tas vietas, sužeistuosius paguodė ir ramino. Nuostolių daug padaryta.

*

LONDON — Iš Neapolio, Italijoje, ateina žinios, kad ten šešios seniausios katedros bažnyčios visai sugriautos, o apie 19 bažnyčių smarkiai apdaužytos, kurios bus galima šiaip taip atstatyti. Taipgi gana daug sužeistų kunigų ir šiaip miesto gyventojų.

*

STOCKHOLM.—Čia ateina žinios, kad tarpe vokiečių kareivių tikėjimas žymiai atgyja. Uoliai lankosi į pamaldas, kur tik galima—eina prie šv. Sakramentų. Nors kunigams kapelionams aštriai uždrausta laikyti viešas pamaldas, bet neatsižvelgiant sunkių pabaudų, seni patyrę kapelionai suranda būdus kareivius aprūpinti dvasiškuose reikaluose, nors nekartą jiems tenkia sunkias pabaudas nukentėti.

*

MEXICO CITY. — Naujas vyskūpas Lino Garcia, kurs bus konsekruotas ateinantį sekmadienį, 1918 metais, kai dar buvo jaunas kunigas, buvo areštuotas už tai, kad pasirodė gatvėje su sutonu. Kitą syk, 1928 metais, vėl buvo areštuotas, kad laikęs pamaldas ir atlikinėjęs kitas kunigiškas pareigas, kuomet valdžios buvo griežčiausiai uždrausta. Dabar Meksikoje jau šiokią tokią liuosybę turi Bažnyčia.

*

KINGSTON, Ont. — Žymus anglikonų dvasiškis, Rev. B. C. Widdowson, perėjo į katalikų bažnyčią. Priėmimo apeigas atliko vysk. J. C. Cody.

Vis kaskart daugiau atsiranda žymių atsivertimų į katalikų bažnyčią, ypač iš anglikonų tarpo.

*

MOBILE, Ala.—J. E. vyskūpas Toolan laiške į savo kunigus ir visos vyskūpystės tikinčiuosius kviečia visus stoti į metinį vajų—rankioti atsimetusius nuo bažnyčios, nuo tikėjimo. Ypač primena pasauliečiams labiaus susidomėti tuo reikalu ir ateiti į pagelbą kunigams, nes apaštalauti yra priedermė ne tik kunigų, bet ir pasauliečių. Toks vajus daromas jau nuo keleto metų ir labai pasekmingai, nes daug atsimetusių nuo bažnyčios sugrįžta ir pasidaro uoliais katalikais.

Na, o kaip mes apaštalaujame tarp savųjų? Ką mūsų pasauliečiai katalikai yra nuveikę, ypač mūsų tretininkai, kuriems labiausiai turėtų rūpėti pasauliečių apaštalavimo reikalai? Yra graži dirva mūsiškių tarpe. Dabar gavėnios metu reikėtų apie tai pamąstyti ir bent šiokį tokį vajų padaryti, kad ir mūsiškių bent kiek atvesti į bažnyčią. Jei kitos tautos gali ką nors panašaus padaryti, tai kodėl mes negalėtume padaryti. Reikia tik gerų norų ir bent kiek šiokio tokio pasiaukojimo, o pasekmės būtų gražiausios. Šiandien negali būti tik sau katalikas, šiandien katalikas turi būti veiklus.

*

MARYKNOLL, N. Y.—Misionierius Tėvas Fr. Keelan rašo iš Kinijos, kad dėl stokos žibalo (kerosine), jam pasisekė išrasti naują alyvą, kuri labai gerai užstoja žibala ir visi misionieriai dabar išdirba tą alyvą ir vartoja. Ta alyva išspaudžiama iš arbatos lapų ir žirninių riešutų (peanuts). Tik žirninių riešutų alyva bent kiek brangiau apsieina. Gal ateis laikai, kad ir gazoliną išdirbs iš medžių lapų, ar iš kitokių kokių augalų ir bus pakankamai visiems. Karas žmones visko išmokina.

*

DUBUQUE, Ia.—Arkivyskūpas Beckman Gavėnios Ganytojiškame laiške aiškiai pabrėžia, kad šeimynos būtų grąžintos Kristui, nes "šeimyna yra Dievo šventovė ir pamatas mūsų tikėjimo." Toliau pareiškė, kad būtinai, pagal Šventojo Tėvo Pijaus XII paraginimą, reikia atnaujinti šeimynose bendrą maldą. Ragino užvesti bendrą šv. Rožančiaus kalbėjimą, jei norime susilaukti geresnės ateities Bažnyčiai ir tautai, nes kokia šeimyna, tokia šals ,tokie ir Bažnyčos nariai. Dabar, gavėnios metu, yra gražiausias laikas bendrai pradėti melstis, bendrai kalbėti šv. Rožančių, nes "gavėnia be maldos," sakė arkivyskūpas, yra "be naudos, tuščias užsimojimas vėją pagauti . . . "

Lietuvių Žinios

Savaitinis Laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEmlock 3121

Kainuoja:

Jungt. Valstybėse metams	$2.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui	1.00
Užsieny metams	3.00
Užsieny pusmečiui	1.50

Skelbimų kainos sulig susitarimo

Lithuanian News

Weekly Publication
Issued by
The Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEmlock 3121

Subscription Rates:

In U. S. A., one year	$2.00
In U. S. A., six months	1.00
Other countries, one year	3.00
Other countries, six months	1.50

Advertising rates on application

Owners and Publishers of "Lithuanian News" weekly:
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC LITERARY SOCIETY, INC
119 South 22nd Street, Pittsburgh 3, Pa.
JOHN GRĖBLIŪNAS, President
ANTHONY KATILIUS, Vice-President
ADOLPH PALECKIS, Secretary
Rev. JOSEPH SKRIPKUS, Treasurer
STANLEY GABALIAUSKAS, Editor
Rev. MAGNUS KAŽENAS, Assist. Editor
ANNA NAUJELIS, Business Manager

Raštus ir žinias "Lietuvių Žinios" trumpina savo nuožiūra; nesunaudoti raštai korespondentams negražinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų.

DIDŽIŲJŲ MŪŠIŲ IŠVAKARĖSE

Jungtinių Tautų vadų susitarimai Teherane ir rusų armijų greitas stumimąsis į vakarus, buvo sudarę Jungtinių Tautų visuomenėse įspūdį, kad baigti karą su Hitleriu Europoje, bus tik kelių mėnesių darbas.

Paskutiniu laiku atsakingieji karo vadai ir politikai ėmė įrodinėti, kad toks galvojimas yra ne tik klaidingas bet ir pavojingas.

Paskutinėje savo kalboje Anglijos premjeras Winstor Churchill tiesiai pasakė, kad nacių Vokietija dar turi 300 divizijų geros armijos, kurią vargiai pasiseks šimet įveikti.

Amerikos karo ir laivyno sekretoriai taipgi keliais atvejais perspėjo amerikiečius, kad nesitikėtų greitos karo pabaigos Europoje.

Tik viena rusų karo vadovybė savo pranešimuose iš fronto, yra labai optimistiška. Pagal rusų karo vadovybės pranešimus apie užmuštų vokiečių skaičius rytų fronte, išeina, kad jau senai visa nacių armija, iki paskutiniam kareiviui, yra žuvusi.

Tokie perdėti rusų karo vadovybės pranešimai gal turi reikšmę Rusijos vidaus gyvenimui, nes padeda palaikyti Rusijos žmonių moralę, bet tie rusų pasigirimai neturėtų klaidinti mūsų amerikiečių visuomenės.

Šiandien jau viena yra aišku, kad po Stalingrado katastrofos, vokiečių karo vadovybė pakeitė savo kovos taktiką Rusijos fronte ir iš puolimo karo perėjo į apsigynimo karą.

Traukdamiesi vokiečiai iš Rusijos nors ir nustoja didelių užkariautų plotų, bet sutaupo savo armijos jėgas, būsimoms kovoms vakarų ir pietų Europoje. Vokiečiai Rusijos fronte bent kokiais 40 nuoš. sumažino savo armijas ir perkėlė jas į pietinę ir vakarinę Europą. Karo žinovų nuomone, mažiausiai 100 vokiečių armijos divizijų jau yra atitraukta iš Rusijos ir nukeltos į vakarų ir pietų frontus. Štai ir visa paslaptis tokio greito rusų armijų veržimosi vakarų Europos link. Bet ta nauja vokiečių karo taktika nieko gero nelemia Amerikos ir Anglijos žmonėms. Atrodo, kad pačią didžiąją kovos naštą, su Hitlerio legionais Europoje, teks pakelti mūsų ir britų armijoms.

Todėl nesistebėkime, jei akyvaizdoje artėjančių didelių istorinių mūšių Europoje, demokratinių šalių vadai nenori dabar gilintis į pokarinės tvarkos problemas, kurių nagrinėjimas galėtų iššaukti nesantaiką Jungtinių Tautų tarpe. Būkime tikri, kad nei Anglijos, o tuo labaiu Amerikos politika, mažųjų tautų atžvilgiu, nė per plauką nepasikeitė.

Tik didžiųjų mūšių Europoje išvakarėse Amerikos ir Anglijos vadai nenori daryti ginčus keliančių pareiškimų. Anglijos ir Amerikos vadų dabartinis tylėjimas Pabaltijo valstybių likimo klausimais turi savo priežastis karo strategijoje. Todėl mes lietuviai turime suprasti tą sunkią mūsų šalies vadų būklę ir nereikalauti dabar iš jų negalimų dalykų.

Mes tikime, kad Hitlerį sumušus, Amerika ir Anglija, kurios turės pakelti sunkiausią karo naštą Europoje, sugebės pravesti savo nusistatymą ir pokarinės Europos santvarkoje.

Visų amerikiečių, jų tarpe ir lietuvių pareiga yra dabar sukaupti visas jėgas karui, kad jis baigtųsi mūsų šalies pergale, kuri užtikrins laisvę ir nepriklausomybę visoms Europos tautoms, jų tarpe ir Lietuvai.

Didžiųjų mūšių išvakarėse rodykim daugiau pasitikėjimo savo šalies vadais ir kuo galėdami padėkime jiems jų sunkiose pareigose.

AR MES GALIME APSIEITI BE LIETUVIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ?

Kartais tenka išgirsti ir tokių nuomonių: "Kam mums tie lietuviški laikraščiai, kokia iš jų nauda?"

Čia ir norime trumpai pakalbėti apie lietuviškų laikraščių naudą Amerikos lietuvių gyvenime.

Lietuviški laikraščiai šiandien, kada didesnė dalis lietuvių jau pramoko anglų kalbos, gal mažiau beturi reikšmės, kaipo žinių ir informacijų teikimo šaltinis, bet mūsų laikraščilai, kaip lietuvių veikimo įkvėpėjai, organizatoriai ir skatintojai tebelošia nepamainomą rolę. Atimk šiandien iš kolonijų letuviškus laikraščius, tai tikriausiai mūsų brolių lietuvių veikimas gerokai nusmuktų.

Tiesa, turime gana didelių ir veiklių lietuvių kolonijų, kurios neturi savų lietuviškų laikraščių, bet jos tankiausiai naudojasi kaimyninės kolonijos lietuviško laikraščio patarnavimu.

Tokios kolonijos, nors jos ir daug nuveikia lietuviškoje dirvoje, bet jos neturi to prestyžo amerikiečių tarpe, kokį turi tos kolonijos, kuriose išeina lietuviškas laikraštis.

Kiek prasilavinęs amerikietis negali suprasti, kaip didesnė tautinė grupė, skaičiuojanti tame are kitame mieste dešimtimis tūkstančių savo tautiečių, nesugeba leisti savo kalboje laikraštį. Amerikiečių galvose gimsta įtarimas, kad ta tautinė grupė arba perdeda savo tautiečių skaičių mieste arba yra dar tokio žemo kultūros laipsnio, kad nesupranta spausdinto žodžio reikšmės.

Kultūringi ir apsišvietę žmonės gerą nuomonę apie savo kaimynus sudaro ne pagal tai, kokiuose namuose kaimynas gyvena, bet kiek jis yra apsišvietęs, išsilavinęs ir sugebąs savystoviai galvoti. Apšvietą ir pasaulio įvykių teisingą supratimą teikia gera, rimta spauda. Laikraštis ir knyga yra teisingiausias tautos kultūros mastas. Juo kultūringesnė tauta, tuo daugiau knygų ir laikraščių ji turi.

Visur garsinamės, kad lietuvių tautos kilmės amerikiečių esama šioje šalyje 1,000,000.

Tad žiūrėkime, kad proporcingai tam lietuvių skaičiui turėtumėm ir lietuviškų laikraščių bei knygų, kurie vaizdingiausiai išreiškia tautos kultūros laipsnį.

Tą tiesą gerai supranta labiau išsilavinusieji lietuviai: mūsų parapijų vadai kunigai, draugijų, klubų ir visokių organizacijų vadai.

Bet lietuviški laikraščiai negali laikyts vien to negausingo veikėjų būrelio parama.

Lietuviški laikraščiai turi sulaukti paramos iš plačiosios lietuvių visuomenės, nes laikraščio leidimas ir išlaikymas reikalauja didelių išlaidų, kurių negali pakelti mažas idealistų būrelis.

Kiekvienas šiek tiek prasilavinęs žmogus žino, kad joks lietuviškas laikraštis Amerikoje negali išsilaikyti iš tų dviejų ar trijų dolerių metinės prenumeratos, kuri paprastai nepadengia nei pusės laikraščio leidimo išlaidų.

Lietuvškų laikraščių leidėjai yra priversti savo iždus lopyti aukomis ir pajamomis iš parengimų. Lietuviška visuomenė turėtų nešykštėti, nors kartą kitą metuose, numesti vieną kitą dolerį aukų saviems laikraščiams ir paremti laikraščio naudai ruošiamus parengimus.

Naujienos Iš Pavergtos Lietuvos

Bolševikų Pretenzijos Kliudo Priešnacinę Veiklą

(LKFSB)—Lietuvoje paliko neišdildomai baisų vaizdą šimtai bolševikų nužudytųjų žmonių ir dešimtys tūkstančių ištremtųjų į Sibirą. Vokiečiai tą žinodami stengiasi plačiai paskleisti bolševikų naujus pareiškimus Lietuvą vėl prijungti prie sovietų. Tas gerokai paraližuoja gyventojų veiklą prieš nacius, nes lietuviai siekia laisvės, o ne naujos bolševikų okupacijos. Dėl to suprantama, kodėl Lietuvoje vyksta net masinės darbininkų demonstracijos prieš bolševikius, kaip tas buvo Šiauliuose.

Darbo Žmonių Registracija Vilniuje

(LKFSB) — Okupacinės valdžios įsakymu Vilniuje nuo pereitų metų spalių 22 d. iki lapkričio 8 d. turėjo atvyktį darbo ir socialinės gerovės įstaigą visi vyrai nuo 16 iki 50 metų amžiaus ir moterys nuo 17 iki 50 metų. Matyt, buvo ruošiamasi visuotinai mobilizacijai karo darbams. Minėtoji įstaiga išdavinėjo pažymėjimus, kas yra įsiregistravę. Įstaigų vedėjai, namų savininkai ir tt. buvo griežtomis bausmėmis įgrąsinti pranešti, ar visi jų namuose, jų priklausomybėje esantieji asmenys įsiregistravę.

Užeidė ar Apiplėšė 300 Miško Sargų

(LKFSB)—Spalių 21 dieną Kaune buvo Lietuvos miškininkų suvažiavimas, kurio metu paaiškėjo, kad per paskutinius metus buvo nužudyti vienas vyresnysis girininkas, keturi jaunesnieji, 15 miško sargų ir 22 kiti miškų departmento tarnautojai. Iš viso to departmento tarnautojų buvo užmušta, sužeista ar apiplėšta per paskutinius metus net 300.

Nacių "Bosas" Lietuvoje

(LKFSB)—Pereitų metų pabaigoje Lietuvoje lankėsi vokiečių prof. Dr. Woermann tyrinėdamas, kiek Lietuva gali prisidėti prie Europos maitinimo. Savo kelionėje jisai nustatė, kad imamasi pakankamų priemonių rūpintis, kad gyventojai išpildytų uždėtas duokles.

Tas priemones mes jau žinome: areštai, koncentracijos stovyklos, šaudymai.

APIE VOKIEČIŲ TREMIAMUOSIUS

(LKFSB)—Slaptieji Lietuvos laikraščiai 1943 metais vasario 1 d. rašė:

"Pirmoji vežimų banga palietė Kauną, iš kurio išvežta apie 150 šeimų. Pirmieji išvežti į Praveniškes, ten, kur bolševikai iššudė lietuvius. Simboliška vietovė. Oficialiai motyvuojamą, kad vežimas paliečiąs tik lenkų tautybės žmones. Mes žinome, kad išvežtųjų tarpe yra daug lietuvių šeimų, net karininkų. Lenkus ar lietuvius veža, mums jų tautybė ar kalba nesvarbu, svarbu pats principas, kad vežami Lietuvos piliečiai, Lietuvos gyventojai."

Specialūs Teismai Lietuvos Gyventojams

(LKFSB)—Lietuvoje steigiamas specialus teismas, kuris spręs bylas medicinos personalo, kaltinamo nusižengimais prieš savo profesijos dorovę (etiką) ir drausmę.

Savisaugos Skyriai Lietuvoj

(LKFSB)—Pereitų metų pabaigoje Lietuvoje generolai Just ir Kubiliūnas prisaikdino Lietuvos savisaugos dalinius. Vyrai buvo paruošti vokiečių karininkų, kuriems vadovavo pulkininkas Marx ir pulk. Sutkus. dabar tik 12 dalinių vadovauja lietuviai karininkai, bet ateityje žada visus dalinius perleisti lietuvių komandai. Tie daliniai įpareigojami kovoti su banditais pačios Lietuvos ribose.

Lietuvoje Surenka Žemėlapius

(LKFSB)—Kauno generalinis komisaras įsakė sunešti visus sovietų žemėlapius su rusiškais parašais. Vilniaus srityje buvo paskelbtas ir terminas: žemėlapius sunešti prieš sausio 15 dieną.

Nacių Propagandos Biuras Kaune

(LKFSB)—Nacių kontroliuojama spauda praneša, kad Kaune įsteigtas propagandos biuras, kurios vadovu paskirtas Wellens.

Aptemdymas Kaune

(LKFSB)—Saugantis oro puolimų Kaunas aptemdytas. Oficialios okupantų įstaigos nusiskundžia, kad, esą, padaroma nemažai nusikaltimų prieš aptemdymo taisykles ir kad nusikaltėliai ateityje bus griežtai baudžiami.

ŽYDŲ ŽUDYNĖS

(LKFSB)—Gavome žinių, kad dar 1941 metais žydų buvo išžudyta: Nemenčine—600, Naujojoj Vilnioj—1,000, Eišiškėse—200, Trakuose—2,000, Šiauliuose—7,000. 1943 metų pavasarį buvo išžudyta visi žydai Ašmenos gete. Tų pačių metų vasarą buvo tęsiama žydų likvidacija Vilniaus gete. Prieš karą Vilniuje buvo apie 70,000 žydų, o 1941 metais lapkričio mėnesį teliko tik apie 30,000.

Užtaria Lietuvą

(LKFSB)—Švedų spauda, prisimindama nesenai išleistą knygą "Ar Jie Turi Teisę Gyventi," pabrėžia, kad Baltijos valstybėms negali būti ši teisė atimta. Rooseveltas ir Churchillas pažadėjo laisvę visoms tautoms. "Argi Baltijos valstybės būtų išskirtos? Mes nenorime tam tikėti. Priešingai, mes manome, kad Baltijos tautų laisvės klausimas bus išbandymas laisvės visam pasauliui. Jei šis kruvinas karas gali kokius padarinius atnešti, tai visų pirmas ir svarbiausias dalykas bus garantuoti laisvę ir nepriklausomybę mažoms tautoms," rašo vienas švedų laikraštis.

TIESOS IEŠKANTIEMS

"Kurs ieško, randa". (Šv. Mat. VII, 8)

Pijaus XII Šventė

(LKFSB)—Visas pasaulis kovo 12 d. prisimins Šv. Tėvo Pijaus XII vainikavimo dieną, Vatikano valstybės šventę. Kardinolas Pacelli popiežiumi buvo vainikuotas 1939 metais kovo 12 d., taigi šiemet švenčia penkerių metų sukaktį. Dabar popiežius yra 68 metų amžiaus (gimęs 1876 metais kovo 2 d.). Jis yra antras sūnus Romos gyventojų, Pacellių šeimoje. Nuo jaunatvės buvo mažos sveikatos, net vienu metu dėl to turėjęs mokslus pertraukti. Visgi įstengė baigtis aukštuosius filosofijos, teologijos ir teisių mokslus ir kunigu buvo įšventintas 1899 metais. Pastebėjus jo didelius gabumus, buvo pakviestas profesoriauti, o iš čia—dirbti Vatikano įstaigose. Jau popiežių Pijaus X ir Benedikto XV metu Eug. Pacelli dirbo Vatikano valstybės sekretoriaus įstaigoje ir turėjo progos gerai įsigilinti į įvairius tarptautinius klausimus. Jis gerai mokėjo vokiečių kalbą, pažino jų literatūrą ir gal tas prisidėjo, jog 1917 metais buvo paskirtas nuncijumi Bavarijoje. Tais metais buvo įšventintas ir arkivyskūpu.

Tarptautinė Veikla

Karui baigiantis Berlyne buvo įsteigta nuncijatūra ir pirmuoju jos nuncijumi buvo paskirtas arkvysk. Eug. Pacelli, pramatant, kad tam sunkiam postui reikalingas gabus ir atsargus žmogus. Šiose pareigose išbuvo 12 metų, visą eilę painių klausimų išspręsdamas sudarant porą konkordatų. Jau 1930 metais buvo paskirtas popiežiaus valstybės sekretoriumi (pasakytume, Vatikano užsienio reikalų ministeriu). Jam pavyko išspręsti visą eilę sudėtingų klausimų, sudarant konkordatus su Badenu, Vokietija, Austrija, Jugoslavija. Jo veikimas pasidarė pasaulinio masto; atstovaudamas popiežių Pijų XI kardinolas Pacelli dalyvavo Eucharistiniame kongrese Buenos Aires, Lourdo iškilmėse, atidarė tarptautinę spaudos parodą Vatikane, pasakydamas žodį italų, anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų, portugalų ir lotynų kalbomis. 1936 metais kard. Pacelli aplankė Jungtines Amerikos Valstybes, vizituodamas 19 bažnytinių provincijų ir daugumą USA vyskūpijų.

Nukentėjusių Šelpimas

Popiežiumi buvo išrinktas 1939 metais kovo 2 d. Tai buvo nemažas smūgis Ašies valstybėms, nes jos teisingai spėjo, kad kard. Pacelli bus tęsėjas Pijaus XI politikos, kurios, ypač Vokietija, nemėgo.

Pijaus XII pontifikavimas buvo sudrumstas pasaulinio karo. Popiežius tuojau ėmė karo nukentėjusiems pasiesi šelpimo darbo. Aukos nuo kė Airiją, Portugaliją, Rusiją, Jugoslaviją, Graikiją, Skandinaviją, Baltijos kraštus, Prancūziją, Olandiją, Belgiją, Luksemburgą, Maltą. Popiežius sušelpė net rusų belaisvius, patekusius į Suomiją. Vatikane, apylinkės varguomenei, ypač nukentėjusiems nuo bombardavimo, paskutiniu metu kasdien duota net 20,000 asmenų pavalgyti. Visų kraštų popiežiaus nuncijams duotas įsakymas lankyti belaisvių ir internuotų stovyklas, nešant dvasinę paguodą ir medžiaginę pagelbą. Vatikane įsteigtas specialus biuras, kurs padeda suieškoti belaisvėn ir t. p. patekusius žmones. Jų vardai skelbiami per Vatikano radio.

Drąsus Žodis

Savo jau pirmoje enciklikoje Pijus XII, kalbėdamas apie valstybių pareigas, pasisakė prieš totalitarines (diktatūriškas) nuotaikas. (Tos enciklikos vardas—"Summi Pontificatus.") Jo pirmas Kalėdų pareiškimas buvo paskelbimas garsių pagrindinių penkių punktų teisingai taikai. Čia pabrėžiama teisė į nepriklausomą gyvenimą visoms tautoms—didelėms ir mažoms; raginama prie nusiginklavimo, o vieton jėgos politikos, skatinama įkurti teismines įstaigas, kurios taikiu būdu išspręstų kylančius ginčus. Ginamos mažumų teisės ir raginama gerbti tarptautinius įsipareigojimus, laikantis teisingumo, meilės ir nusileinkiant dieviškiems įstatymams.

Kai nacių kontroliuojamas Paryžiaus radio paskelbė priekaištus, būk Bažnyčia kalta dėl dabartinio karo, Vatikano radio paneigė tuos neteisingus nacių užsipuolimus (patys būdami kalti, nori ant kitų atsakomybę nustumti). Pijus XII pasiuntė Vokietijos vyskūpams laišką, kuriame reiškė jiems paguodą dėl prispaudimų ir kėlė viltį geresnės ateities.

20,000 Darbininkų Minia

Pereitų metų birželio 13 d. prie Vatikano susirinko 20,000 Romos darbininkų, į kuriuos prabilęs Pijus XII prisiminė jų vargus, užtarė jų reikalus, pabrėždamas teisingumo reikalą visuomenės tarpe.

Vokiečiams užėmus Romą, popiežiaus sunkumai dar padidėjo. Naciai daro spaudimą, kad popiežius išsikeltų kur į jų valdomas vietas, jei reikėtų vokiečiams trauktis. Pijus XII atspariai laikosi, nekartą pasmerkęs jų neteisybes, kaip persekiojimus dėl tikybos, ar persekiojimus dėl rasės (pav., žydų persekiojimą).

Lietuviai Pijui XII yra dėkingi, kad paskyrė lietuvį vysk. Reinį Vilniaus arki vyskūpu. Šv. Tėvas nepripažįsta nei bolševikų, nei nacių okupacijos Lietuvoje ir prie Vatikano tebelaiko Lietuvos ministerį St. Girdvainį. Mus pasiekė žinios, kad Vatikane dabar yra prisiglaudę ministeris Girdvainis ir ministeris Lozoraitis.

SOUTH SIDE

Mirė Povilas Bernadišius

Pivolas Bernadišius, vienas senesniųjų parapijonų, buvo uolus Šv. Vardo Draugijos narys ir paslankus visokiuose patarnavimuose, ypač, kaip grabnešys per laidotuves.

Bernadišius buvo gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrityje. Bus palaidotas ateinantį šeštadienį iš šv. Kazimiero bažnyčios, parapijos kapinėse, šeimyniškame sklype.

*

Sekminga Rinkliava

Lietuvos nepriklausomybės 26 metų sukaktuvių proga, vasario 13 d., mūsų bažnyčioje buvo rinkliava dėl nuo karo nukentėjusių Lietuvos gyventojų šelpimo.

Surinkta $93.65.

*

Mokyklos Motinų Klubo Susirinkimas Ateinantį Pirmadienį

Mūsų mokyklos Motinų Klubas, ateinantį pirmadienį, kovo 13 d., laikys savo susirinkimą.

Kviečiamos mokyklos vaikučių motinos skaitlingai atsilankyti.

*

Mirė Kazys Gutauskas

Plačiai žinomas S. S. biznierius Kazimieras Gutauskas, 56 metų amžiaus, mirė kovo 2 d. Palaidotas kovo 7 d. iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo gausingas būrys giminių ir draugų, iš plataus Pittsburgho. Į laidotuves buvo atvykę pusbrolis Mike Sriubas iš Chicagos ir Mrs. Mary Baliukienė iš Clevelando.

K. Gutauskas buvo kilęs iš Lietuvos Aniūnų kaimo, Anykščių valsčiaus, Ūkmergės apskrities. Atvyko Amerikon 1906 metais ir visą laiką gyveno Pittsburghe. Pirmiausiai dirbo Pittsburghe, paskui buvo 11 metų gaspadoriumi Soho klube ir pagaliau paskutinius kelius metus laikė saliūno biznį ant South Side.

Amerikoje paliko sūnų Albertą, dukterį Johanną, žmoną Kazimierą ir brolį Feliksą; Lietuvoje tris brolius: Mateušą, Juozapą ir Antaną ir seserį Oną.

Velionis buvo malonaus ir taikaus būdo žmogus, todėl turėjo daug prietelių ir draugų, kurie gražiai jį prisiminė, gausingai lankydamiesi šermenyse, užprašydami šv. Mišias už jo sielą ir dalyvaudami laidotuvėse.

Laidojime gražiai ir tvarkingai patarnavo A. L. Wenslovas graborystės įstaiga, vadovybėje A. Marčiulaičio.

Po laidotuvių velionies šeima visus dalyvius užprašė į Lietuvių Piliečių Svetainę, kurios ilgamečiu direktoriu buvo velionis ir ten visus svetingai pavaišino.

*

Padėka Bingo Klubo Darbininkams

Pereitos savaitės ketvergo vakarą mūsų parapijos bingo klubas buvo surengęs ekstra žaidimą dėl "Lietuvių Žinių" naudos. Atsilankė gana gausingas būrys publikos ir iš to vakaro liko "L. Ž." pelno $35. "L. Ž." leidėjai ir redakcija taria nuoširdų ačiu klubui ir jo darbininkams bei darbininkėms už paaukavimą savo laiko dėl mūsų laikraščio naudos.

Pavyzdinga Lietuviška Užeiga

VIOLA SIMKUNAS
CAFE

GOOD FOOD
BEER — WINES — LIQUORS

2116 Forbes Street
CO. 4809 PITTSBURGH, PA.

Phone: FEderal 1622

HASER
FUNERAL HOME

AMBULANCE SERVICE

Mes Esame Dėkingi Už Jūsų Bizni

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

Per Raudonąjį Kryžių $80,000,000 pašelpos parūpinta karo aukoms trisdešimtyje šalių

ADOLPH PALECKIS

Most Complete Grocery Store in Esplen

FEderal 1087

401 Stadium Street Pittsburgh, Pa.

Vienintelis Lietuvis Alaus Pristatytojas Pittsburghe

J. A. KAZLAUSKAS

WHOLESALE

BEER GINGER ALE POP

TELEFONAI:

Office: COurt 3535 Res.: COurt 6927 138 MOULTRIE ST.

2209—5th Avenue, Soho Pittsburgh, Pa.

Iron City Clock Hospital

Lietuvis Laikrodininkas
JOHN KAMARAUSKAS

EXPERT REPAIRERS
CLOCKS, WATCHES and JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

IŠ WEST END

Daug Apylinkės Lietuvių Rengiasi Dalyvauti "Lietuvių Žinių" Vakare

Ateinantį sekmadienį, 3:30 val. po pietų, mūsų mokyklos svetainje rengiamas kortavimo ir bingo vakaras, kurio pelnas eis naudai mūsų vietinio laikraščio "Lietuvių Žinios."

Kadangi "L. Ž." yra labai populiarios ir plačiai skaitomos mūsų apylinkėje, tai daugelis mūsų apylinkės lietuvių rengiasi dalyvauti jų naudai rengiamame vakare.

Energinga komisija išsijuosusi darbuojasi, kad vakaras pasisektų. Kortuotojams ir lošėjams bus teikiamos labai vertingos dovanos, bus įvairių valgių ir gėrimų.

Dar kartą komisija prašo kuoskaitlingiausiai lietuvius dalyvauti.

*

L. P. Draugijos mėnesinis susirinkimas pereitą sekmadienį, savo nuosavoje svetainėje, McKees Rocks, Pa., įvyko, kuriame valdyba išdavė raportus iš pereito mėnesio veikimo.

Iš raportų pasirodė, kad draugystės veikimas labai pavyzdingas, dirbama su dideliu pelnu, kasoje apie $11,000, kurių didesnė dalis, $6,000, investuoti į U. S. karo bonus.

Susirinkimo nuotaiką kiek sudrumstė keli komunistai, kurie užsispyrė, kad draugystė išrinktų delegatus į komunistų šaukiamą konferenciją Pittsburghe.

Didžiuma narių komunistų pasiūlymui pasipriešino ir didele balsų dauguma komunistų pasiūlymas buvo atmestas.

Susirinkime buvo atsilankęs svetys "L. Ž." redaktorius S. Gabaliauskas, kuris gražiai pakalbėjo ir pakvietė narius dalyvauti ateinančią savaitę šv. Vincento parapijos mokykloje rengiamame "L. Ž." naudai vakare.

Nariai prijausdami savam lietuviškam laikraščiui ne tik pasižadėjo dalyvauti, bet dar nutarė iš iždo paskirti $10 dėl preisų "L. Ž." vakarui.

*

Sekminga Card Party dėl Parapijos

Pereitą mėnesį mūsų parapijos moterys buvo surengusios kortavimo vakarą dėl parapijos naudos, kuriame padaryta pelno parapijai net $409.25.

Garbė moterims už tokį šaunų pasidarbavimą.

HOMESTEAD, PA.

Gavėnios laikas, pasninko ir maldos laikas. Ir tikrai tas vykdoma mūsų parapijoje, o ypatingai kas dėl maldos. Mūsų bažnytėlėje seredos ir pėtnyčios vakarais, 7:30, apeinamos stacijos arba Kryžiaus Keliai. Žmonių gana skaitlingai susirenka, mat kiekvienas žmogus atjaučia reikalingumą maldos dabartiniais laikais.

Mūsų parapijoje yra susitvėrusi Kareivių Motinų Draugija. Kareivių intencija yraatlaikomos šv. Mišios kiekvieną pirmą pėtnyčią mėnesio. Ir kaip malonu matyti, kaip tos motinos susirenka ant tų Mišių ir prima šv. Komuniją už savo vaikus, kariaujančius už mus visus. Iš tikro tai pavyzdingas žygis.

Kareivių motinos laikė savo mėnesinį susirinkimą nedėlioje, po Sumos, bet neteko sužinoti pasekmes to susirinkimo.

Reporteris.

PRANCIŠKONAI KELSIS Į MAINE

Lietuvos pranciškonai, 1941 metais atvykę į Ameriką, tuoj pradėjo rūpinti įkurti kurioje nors vyskūpijoje pransiškonų vienuolyną, kur galėtų susiburti po platųjį pasaulį karo išblaškyti Lietuvos pranciškonai ir, čia geriau susiorganizavę, savo jėgas galėtų pašvęsti Amerikos lietuvių labui.

Padedant Pittsburgho, Pa. lietuviams kunigams, 1941 metais rudenį Pittsburgho vyskūpas davė Lietuvos pranciškonams laikiną leidimą įsikurti Pittsburgho diocezijoje. Padedant didelei pranciškonų rėmėjai, Mrs. Magdalenai Clayton iš Baltimore, Md., pranciškonai Pittsburgho mieste įkūrė laikiną vienuolyną, kuriame susikoncentravo visas jų veikimas Amerikoje. Iš šio mažo vienuolyno pranciškonai važinėjo su misijomis po visą Ameriką. Trejų metų laikotarpyje su dvasiniais patarnavimais jie aplankė 100 lietuvių parapijų. Lietuvių parapijose jie organizavo tretininkus. Brooklyne, Philadelphijoje, Chicagoje ir Waterbury įvykusios lietuvių tretininkų konferencijos įnešė daug sąmoningumo ir gyvumo į tretininkų gyvenimą Amerikos lietuvių parapijose.

Mrs. M. Clayton finansiškai parėmus, pranciškonai pradėjo leisti "Šv. Pranciškaus Varpelį," religinio ir patriotinio turinio laikraštį, kuris per trumpą laiką tapo populiarus ir plačiai skaitomas laikraštis Amerikos lietuvių tarpe. Šiais metais "Varpelis" išėjo ypatingai gražus: kietais viršeliais, spalvotas ir labiau paveikslluotas.

Dirbdami Amerikos lietuvių tarpe, pranciškonai kartu rūpinasi savo 27 klierikų, esančių Europoje, mokymu ir jų išlaikymu. Tėvai Pranciškonai džiaugiasi, kad Amerikos lietuviai ypatingu būdu parėmė jų klierikus.

Geraširdžiams lietuviams kunigams: kun. J. Valantiejui, Waterburio lietuvių par. klebonui, kun. J. Vaitekūnui, Providence, R. I., lietuvių par. klebonui ir kun. Dr. A. Bružui, M. S., padedant, Lietuvos pranciškonai gavo iš Portlando (Maine) vyskūpo leidimą įkurti Portlando diocezijoje pastovų Lietuvos pranciškonų vienuolyną.

Jo Ekscelencija per kun. J. Valantiejų tėvui Justinui Vaškiui, Lietuvos pranciškonų viršininkui, atsiuntė malonų pakvietimą įsikurti ir dirbti lietuvių tarpe Maine valstybėje. Apskaičiuojama, kad Maine valstybėje yra apie 500 lietuvių šeimų, kurios iki šiol, neturėdamos lietuviškos parapijos, negavo pakankamo religinio patarnavimo. Didžiausios lietuvių kolonijos yra Lewiston, Me.—apie 150 lietuvių šeimų, ir Rumford, Me.—200 šeimų.

J. E. vyskūpas J. C. McCarthy kaip tėvas rūpinasi surasti tinkamą apsigyvenimo vietą. Jo rūpesčiu, netoli Lewiston, Me., buvo rasta graži farma, kurią tėvai pranciškonai pernai lapkričio mėnesio 24 d. nupirko. Farmai pirkti ir įrengti tėvai pranciškonai užtraukė $17,000 paskolą. Betjie tiki, kad geraširdžiai Amerikos lietuviai kunigai ir pasauliečiai, suprasdami pranciškonų padėti, padės šią paskolą išmokėti.

1943 metais gruodžio 10 d. Šv. Sostas ir Pranciškonų Ordino Generalis Delegatas Tėvas Mathias Faust, O. F. M., užtvirtino pirmą ir pastovų Lietuvos Pranciškonų Šv. Kazimiero Provincijos vienuolyną Portlando diocezijoje. Tuo būdu Lietuvos pranciškonų pastangos pastoviai įsikurti Amerikoje buvo apvainikuotos **dideliu istorinės reikšmės laimėjimu.**

Vasario mėnesio pradžioje Tėvas Justinas Vaškys nuvyko į Maine ir pradėjo darbą Lewistono lietuvių tarpe. Kartu jis rūpinasi naujojo vienuolyno įrengimu.

Į savo naująjį vienuolyną Portlando diocezijoje tėvai pranciškonai persikels iš Pittsburgho šiemet birželio mėnesio gale.

Nuo šių metų liepos 1 dienos Lietuvos Pranciškonų ir "Šv. Pranciškaus Varpelio" naujasis adresas bus sekantis:

Francisan Fathers
St. Francis Hill
Greene, Maine.

Bridgeville, Pa.

Lietuvis Lakūnas Pasižymėjo Mūšiuose su Japonais

Angliški laikraščiai pranešą, kad lietuvis lakūnas, gyvenantis Morgano kalno apylinkėje, netoli Bridgeville, Sgt. George P. Kelminsky, gunner of Flying Fortress "Gooney Bird," sekmingai baigė 65-tą bombardavimo misiją pietiniame Pacifike, nuskandino 30 japonų laivų, numušdamas 19 japonų "Zero" orlaivių. Kelminsky yra laimėjęs daugelį kariškų pasižymėjimų ankstybesnėse karo dienose.

Sgt. Kelminsky buvo parinktas toms pareigoms iš darbininkų, dirbančių prie orlaivių aptarnavimo, vadinamo ground crew. Po japonų užpuolimo ant Pearl Harbor Kelminsky į trumpą laiką tapo lakūnu ir po tų didžiųjų ir sekmingų misijų išliko iki šiai dienai neužgautas.

Mūsų tautietis Sgt. Kelminksy, 24 metų amžiaus, pasakoja, kad jo lekiančios tvirtovės "Gooney Bird" nariai, jei kartais pritrūkdavo bombų, tai mesdavo ant japonų tuščias alaus bonkas ir tos tuščios alaus bonkos japonams įvarydavo pakankamai baimės ir sumišimo.

Po tų visų sekmingų misijų ankstybose karo dienose, Sgt. Kelminsky dabar yra paskirtas į Langley Field, Virginia, mokyti kitus lakūnus kariško amato.

Reporteris.

Pittsburgho ir Apylinkės Draugijos Būkit Atsargios su Bolševikiškais Lietuvos "Gelbėtojais"

Šiomis dienomis Pittsburgho bolševikai yra išsiuntinėję atsišaukimus į visas Pittsburgho ir apylinkės draugijas, po kuriais yra pasirašę Dr. J. T. Baltrušaitienė, E. Sliekienė, J. Mažeikis ir J. Urbonas. Tuose atsišaukimuose Pittsburgho bolševikų lyderiai labai saldžiais žodžiais kviečia draugijas išrinkti delegatus ir prisiųsti į jų šaukiamą suvažiavimą, kovo 26 d., Lietuvių Mokslo Draugijos svetainėje, neva gelbėti nuo karo nukentėjusius Lietuvos žmones.

Kiek bolševikams rūpi Lietuvos ir jos žmonių gelbėjimas apie tai neprisieina daug kalbėti, nes visiems yra gerai žinoma, kad jie rūpinasi ne Lietuvos gelbėjimu, bet Lietuvos pardavimu Rusijai ir Rusijos gelbėjimo reikalais. Tos jų kalbos apie Lietuvos gelbėjimą yra tik šlykšti bolševikų veidmainystė.

Todėl Pittsburgho ir apylinkės draugijos būkitatsargios su bolševikiškais Lietuvos "gelbėtojais," nesiduokit suvedžiojami bolševikų atsišaukimais ir jų saldžiais žodžiais apie pagelbos teikimą Lietuvai.

Tas bolševikų šaukiams draugijų suvažiavimas yra niekas kitas, kaip tik tęsinys Lietuvos pardavimo Rusijai darbo, kuris buvo pradėtas New Yorke, bolševikų seime ir kuris yra žinomas Amerikos lietuviams, kaipo Lietuvos nepriklausomybės "graborių" suvažiavimas. Pittsburgho lietuvių draugijos nesiuntė savo delegatų į tą Lietuvos nepriklausomybės "graborių" suvažiavimą, gerai padarys jei nieko bendro neturės nė su Pittsburgho bolševikų šaukiamu suvažiavimu.

Vieton siuntinėjus delegatus į bolševikų suvažiavimus, mūsų draugijos daug geriau padarys, jei iš savo iždų paskirs auką Amerikos Raudonajam Kryžiui, nes per Amerikos Raudonąjį Kryžių daugiau Lietuvai pagelbėsim, negu per Rusijos agentų organizuojamas pašelpos draugijėles.

S. Bakanas.
421 Forbes St., Bridgeville.

Baltijos Komiteto Svarbus Žodis

(LKFSB)—Baltijos Studijų ir Bendradarbiavimo Komitetas, kurio būstinė yra 15 E. 125th St., New Yorke, išleido studiją apie sovietų dekretą, kuriuo Rusija dar kartą pasisako už Baltijos valstybių prijungimą prie sovietų, nors ir praplečiant kai kurias ekonomines teises. Komiteto rašte primenama taikos sutartys, nepuolimo paktai su Rusija, kuriais sovietai įsipareigojo nesikėsinti į Baltijos kraštų nepriklausomybę. Primenanamas pabrėžtinas tos pat rūšies Molotovo pareiškimas šeštoj sesijoj Aukščiausios Rusijos Tarybos. Nupasakojama įvykių eiga kada buvo Baltijos valstybės okupuotos rusų. Vėliau, nežiūrint Molotovo vaišių su Hitleriu, Gobbelsu, Ribbentropu, gen. Keiteliu, nežiūrint, kad Molotovas vizituodamas nacių partijos vadus Goeringą ir Hessą nacionalsocialistų partijai perdavė sveikinimus nuo komunistų partijos, rusų-vokiečių karas prasidėjo, bet nei to karo akyvaizdoje nepateisinamas atėmimas laisvės Lietuvai ir masinė deportacija.

(LKFSB)—Išgavus iš gen. maj. Just leidimą, pulk. Birontas buvo Kubiliūno pasiųstas aplankyti iš lietuvių sudarytuosius inžinerijos batalionus ir susipažinti su jų gyvenimo sąlygomis.

CARSON CAFE
F. SAVICKAS, Savininkas

LIETUVIŠKA UŽEIGA
LIQUORS—WINES—BEERS

2019 Carson Street
S. S. PITTSBURGH, PA.
HEmlock 9529

Patogi Lietuviška Užeiga

Charles Gutausko
RESTAURANT—CAFE

Whiskey, Alus, Likeriai ir geri Užkandžiai

MANDAGUS PATARNAVIMAS

133 South 22nd Street
PITTSBURGH, PA.

JOHN'S MEAT MARKET
JOHN GRĖBLIŪNAS, Savininkas

A FINE SELECTION OF HIGH QUALITY FRESH MEATS IS PARTICULARLY HANDLED

HOmestead 2589

1601 McClure Street Homestead, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ FARMACIJOS ĮSTAIGA AMERIKOJE

Išdirbame visokius namų gydymo vaistus, skutimosi, beauty-shop ir kitokius pauderius

SWEET MANUFACTURING CO.
MANUFACTURING CHEMISTS

281-283 Corliss Street Pittsburgh, Pa.
Tel.: FEderal 5678

PITTSBURGHE APSIDAIRIUS

Primename visiems Pittsburgho lietuviams, kad kitą sekmadienį, kovo (March) 19 dieną, 3:30 val. po pietų, šv. Kazimiero parapijos didžiojoje svetainėje (S. S.) rengiamas nepaprastai įdomus vakaras—teatras.

Bus vaidinama gražus patriotiškas veikalas "Tėvynės Auka" ir atlikti kitokie pamarginimai. Visi "L. Ž." skaitytojai gaus dykai tikietus į šį vakarą, o neskaitantiems "L. Ž." reiks mokėti įžangos 50c.

Visi i šanksto renkitės tame vakare dalyvauti.

"L. Ž." skaitytojai tikietus gaus per paštą, o kiti galės nusipirkti prie durų įeinant į svetainę.

Senai bebuvo perstatomas koks nors vaidinimas Pittsburghe, todėl pasinaudokite reta proga ir visi ateikite kovo 19 d. į šv. Kazimiero parapijos svetainę.

*

Busas Įvažiavo į Lietuvių Namą

Trečiadienio rytą didelis busas paslydo Sarah gatvėje ir atsitrenkė į Marčiulaičio mūrinį namą Nr. 2308, nuvertė laiptus ir labai išgąsdino ten gyvenančią Mrs. Jakštienės šeimyną.

Jeigu namas būtų medinis, tai busas būtų įlindęs tiesiai į kambarius.

*

Lankėsi Viešnia iš Clevelando

Šiomis dienomis lankėsi Pittsburghe Mrs. M. Baliukienė, iš Cleveland, Ohio, kuri buvo atvykusi į K. Gutausko laidotuves.

Mr. Baliukas yra kilęs iš to paties kaimo kaip ir Gutauskai, todėl buvo artimi ir geri draugai.

Kat. Federacija Stiprina Savo Veiklą

(LKFSB) — New Yorke įvyko Kat. Federacijos centro vadovybės posėdis. Apsvarstyta visa eilė klausimų, susijusių su Lietuvos reikalais ir su organizaciniu veikimu. Nusistatyta atkreipti ypatingą dėmesį į dar didesnį pagyvinimą Kat. Federacijos veikimo. Bus steigiama eilė naujų skyrių, sustiprinamas veikimas seniau įsteigtuose. Visam šiam akcijos vajui sutiko vadovauti red. Juozas Laučka.

Kaip Pernai Šventė Kalėdas Lietuvoje

(LKFSB)—Švedų spauda praneša, kad Kalėdos Baltijos kraštuose praėjo liūdnoje karo nuotaikoje. Tik saugumo policijos tarnautojai, SS nariai ir našlės, kurių vyrai krito fronte, gavo ekstra maisto porcijas. Visų kitų Kalėdų vaišės turėjo būti skurdžios, kaip ir kasdieninis valgis. Karo našlėms per naujus metus buvo žadėta duoti kojinių. Privilegijuotų asmenų vaikai turėjo gauti didesnius kiekius sūdytos žuvies, biskvitų. Darbininkai, kaip vyrai, taip ir moterys, buvo nepatenkinti, kad karo fabrikuose jie turėjo dirbti net Kūčiose ir Kalėdų naktį. Jie bent gi pareikalavo, kad fabrikuose būtų įrengtos eglutės ir būtų duota valandėlė laisvalaikio pamokslui išklausyti. Vokiečiai turėjo nusileisti ir iš bažnyčios per radio buvo duotos pamaldos.

OKUPANTŲ PERSPĖJIMAS LIETUVOS DAKTARAMS

(LKFSB)—Lietuvoje jaučiama didelė stoka medikamentų. Žmonės, norėdami jų gauti, moka dideles kainas ,ar stengiasi pelnyti gydytojų prielankumą. Naciai išleido perspėjimą, kad gydytojai neprirašytų daug vaistų, kad vaistininkai. pribuvėjos ir kitas mediciniškas personalas griežtai laikytųsi išleistų taisyklių. kitaip bus griežtai nubausti.

Nauji Mokesčiai Lietuvoje

(LKFSB) — Nuo pereitų metų pabaigos Lietuvoje uždėti specialūs karo taksai ant visų svaiginamųjų gėrimų, išskyrus alų, suvartojamą Lietuvoje. Pravedama registracija iki šiol turėtų atsargų svaiginamų gėrimų.

VIENATINE LIETUVISKA UŽEIGA ŠIAME MIESTE

McKEES ROCKS HOTEL

JOHN DARGIS, Savininkas

107 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.
Phone FEderal 1472

VISI REIKALAUKITE

DUQUESNE PILSENER

DUQUESNE BREWING CO.
Pittsburgh, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlock 0203

2128 Carson Street S. S. Pittsburgh, Pa.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" METINIO VAJAUS

Pabaigtuvių Vakaras

SPAUDOS DIENA

Sekmadieni, Kovo-March 19, 1944

3:30. VAL. PO PIETŲ

ŠV. KAZIMIERO PAR. DIDŽIOJOJ SVETAINĖJ

SOUTH SIDE

Programoje:

1—Labai įdomus dviejų veiksmų vaidinimas-teatras "TĖVYNĖS AUKA." Vaidina žymiausi Pittsburgho lietuvių artistai.

2—"SPAUDOS PARADAS"—jauni artistai eilėmis apdainuos kiekvieną kataliką laikraštį.

3—Paįvairinimui programos BUS DAINŲ IR MUZIKOS.

4—Pagerbimo aktas visų "L. Ž." rėmėjų ir išdalinimas dovanų "L. Ž." vajaus dalyviams.

"Lietuvių Žinių" Prenumeratoriams Įžanga Dykai, o Visiems Kitiems 50 Centų

Tikietus galima gauti pas visus "Lietuvių Žinių" prenumeratorius, už kuriuos reikės apmokėti įeinant į svetainę.

Kviečiami visi Pittsburgho ir apylinkių miestų lietuviai dalyvauti šiame taip nepaprastame vakare—**spaudos dienoje.**

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" LEIDĖJAI
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA.

KAUNO KALĖJIME PRIE BOLŠEVIKŲ

Rašo BRONIUS DAUNORAS

(Tęsinys)

Iėję Išsižadėkite Vilties

Žmogus, patekęs į bolševikų kalėjimą, gyvena palaidotas, kalinių terminologija kalbant—**užkastas kanalizacijos vamzdis.** Politiniams kalinians, peržengusiems kalėjimo vartus, nutrūkdavo bet koks ryšys su pasauliu. Hermetiška kalinių izoliacija buvo pirmasis bolševikinio kalėjimo statuto paragrafas. Jo laikės jie visomis keturiomis. Pirmiausia jie tam tikslui kalėjimo langus užvožė medinėmis dėžėmis, nors pro tuos langų stiklus ir šiaip nieko negalima matyti, nes jie visi tamsaus stiklo, perpinti tankiais vielų langučiais.

Suimtiesiems nebuvo leidžiama nė vieno žodžio parašyti savo artimiesiems. Taip pat ir iš laisvės kaliniams išsiųstoji korespondencija niekad nepatekdavo į kamerą. Iki vasario mėnesio pradžios dar vienas kitas kalinys gaudavo mažą siuntinėlį, bet tai buvo ano meto išsilikusi tradicija, pagal kurią kai kurie senieji kalėjimo pareigūnai praleisdavo atsiunčiamuosius daiktus. Vėliau atsiųsti siuntiniai kaliniams nebebuvo perduodami. Sakysim, vieną vasario mėnesio dieną 14: kameros kaliniui studentui Grudzinskui buvo atsiųstas gabalėlis rūkytų lašinių ir sausainių. Raudonarmietis, atnešęs siuntinių sąrašą, lepė Grudzinskui pasirašyti, tačiau siuntinio nebedavė, sakydamas, kad maistas esąs sugedęs. Vėliau visi atsiųstieji siuntiniai būdavo "sugedę," ir kaliniams jų nebeperduodavo, žinoma, negrąžindavo ir siuntėjams: juos mielai sunaudodavo enkavedistai ir kiti kalėjimo pareigūnai.

Vienos kratos metu mūsų kameroje buvo rastas gabalėlis muilo, kuriame nusmailintu degtuku buvo įbrėžta rusų kalbos žodžių. Juos kaldavo kaliniai, norį šios kalbos pramokti. Dėl to buvo pravestas tardymas, ir visa kamera kaltinama, norėjusi palaikyti ryšius su laisve, nors gabalėlyje muilo buvo įrašyti visai nereikšmingi žodžiai. Vis dėlto pats kalėjimo viršininkas padarė išvadą, kad toks darbas laužo kalėjimo nuostatus, ir, žinoma, kamera buvo nubausta: visam laikui kamerai atimtas muilas.

Iš visų kamerų ir kitų būstinių buvo išmesti visi baldai, kuriais pirmiau naudodavosi kaliniai. Buvo paliktos plikos grindys ir tuščios sienos. Tai buvo daroma tam, kad kaliniai negalėtų nieko paslėpti ir kad kalėjimo režimas būtų griežtesnis. Pradžioje dar buvo leista nusipirkti rūkomojo popieriaus, bet vėliau ir tai uždrausta, nes kaliniai jame spręsdavo uždavinius, rašydavo eilėraščius ir laiškučius. Jei kartais duodavo nusipirkti papirosų, tai tik palaidų. Dėžutes čia pat atimdavo, nes ir dėžutėse galima, jų manymu, parašyti kontrrevoliucinių dalykų.

Buvusią pasivaikščiojimo aikštelę panaikino; joje įtaisyta aukšta aklina tvora aptvertos kameros, kurių viena pusė buvo išraizgyta vielomis, o nuo kalėjimo langų pridengtos lentų stogu. Tas stogas buvo įtaisytas tam, kad kaliniai, išvesti dešimčiai minučių į tokią kamerą pasivaikščioti, negalėtų pirštais susikalbėti su kamerose sėdinčiais kitais kaliniais. Pavasarėjant kalėjimas įsigijo naujus pareigūnus—teplioriu. Jie, kaliniams išėjus iš pasivaikščiojimo kameros, atidžiai apžiūrėdavo sienas ir, radę menkiausią, nors ir nagu įbrėžtą ženklą, užtepdavo storu dažų sluoksniu. Tą pat jie darydavo ir išvietėse. Tik čia ne raudonais, bet baltais dažais tepdavo. Tokie teplioriai tykodavo prie durų langelio ir, pastebėję sustojusį prie sienos kalinį, smarkiai bausdavo.

Labai dažnai būdavo praktikuojamos kratos. Nakties metu, dažniausia tik kamerai sumigus, įsėlindavo 10-12 prižiūrėtojų ir, koridoriuje išrikiavę visiškai nuogus kalinius, krėsdavo visą kamerą, paskui kalinių drabužius ir galų gale patį Adomo kostiume esantį kalinį. Būdavo liepiama pritūpti, pakelti vieną, vėliau antrą koją, pakelti rankas, išsižioti. Juokingiausia būdavo, kai liepdavo kaliniui pasilenkti, o į jo užpakalį atidžiai žiūrėdavo pareigūnas, ieškodamas antisovietinės literatūros.

Nors visi kalėjimo pareigūnai labai rūpestingai stengėsi sutrukdyti tarp kamerų ryšį, tačiau šis darbas jiems nepasisekdavo. Mat, kamerose buvo susodintos kur kas gudresnės galvos. Viena dažniausiai vartojamų ryšių priemonių buvo—morzė. Sakysim, trečiojo aukšto kamera susikalbėdavo su pirmuoju aukštu. Jas sujungdavo antrojo aukšto "centrinė." Kaimyninės kameros morze kalbėdavosi, kiek joms patikdavo, ir kiek reikėdavo. Kamerų "telegrafistai" vartodavo ne brūkšnių, bet taškų sistemą. Šiam darbui padėdavo aliuminijaus puodukas, ypač didesnėse atstumose.

Antroji ryšių priemonė—laiškai. Juos kaliniai rašydavo papirosų nuorūkose. Sunkiausia būdavo su pieštukais. Kameroje pieštukas—didžiausias turtas. Tiesą sakant, ne pieštukas, o tik pati jo širdelė. Jei kratos metu tokį kontrrevoliucinį įrankį surasdavo, smarkiai bausdavo ne tik savininką, bet ir visą kamerą. Tokių pieštukų gabalėliai kratos metu būdavo kišami į kiaurą dantį, ausį ar panages. Kaliniai pieštukus vogdavo tardymo metu nuo tardytojų, prižiūrėtojų ir visomis kitomis progomis. Pavogtąjį pieštuką tuč tuojau suskaldydavo ir pasidalydavo gabalėliais.

Kaliniams nebuvo leidžiama naudotis jokiu popierium, jokiu, nors ir seniausiu, laikraščio gabalėliu. Kiekvienas prižiūrėtojas buvo giliai įsisąmoninęs senąjį V. Kudirkos posakį "Lovit bumagu." Bet vis dėlto vieną, du kartus per savaitę 148 kameron patekdavo laikraščio gabalėlis, o kartais ir visas laikraštis. Štai pavyzdėlis, kaip tos kameros kaliniai pasirūpindavo spauda.

Kalėjimo pareigūnai užsukdavo ton pačion išvietėn, kur būdavo leidžiami ir kaliniai. Kartais jie palikdavo šiukšlių dėžėje-statinėje gabalėlį laikraščio, o dažniausiai vienas studentų, kitų draugų apsuptas, kad nepastebėtų prižiūrėtojas, nusivilkdavo marškinius ir, įkišęs ranką iki peties skylėn, žvejodavo. Tuščias retai kada grįždavo. Jei ne laikraščio gabalą, tai šiaip brangaus popieriaus susižvejodavo. Po to šį studentą su visa literatūra draugai išsidavo po kranu ir gerai išplaudavo. Išvietėje buvo kelios skylės. Iš jų surankioti laikraščių gabalėliai būdavo duoniniu klijum suklijuojami, ir, kai visa kamera tokį laikraštį perskaitydavo, jis būdavo siunčiamas kitoms kameroms. Linksma būdavo, kai prižiūrėtojai vartodavo naujus laikraščius ir ypač tą dalį, kur redaktorių būdavo sudedamos žinios iš frontų. Laikraštis kitoms kameroms būdavo siunčiamas šitaip: ant siūlo jis būdavo pakabinamas vienoje išvietės skylėje. Apie paliktą korespondenciją telegrafistai pranešdavo kaimyninėms kameroms.

Apie bet kokią knygą negalima buvo nė svajoti. Niekas politinių kalinių, sėdėjusių Kauno kalėjime, nė vienos knygos nėra matęs. Tik, kai buvome nuvežti į IX fortą, vienas kalinys berniukas, kuris lengvai galėdavo išlysti pro durų grotas, nes kalėjimus statę inžinieriai nenumatė, kad juose bus kalinami vaikai,—pavogė iš snaudžiančio prižiūrėtojo "Damą su kamelijomis." Ją mielai skaitė buvę ministeriai, generolai, inžinieriai.

(Bus daugiau)

Išpardavė Vokiečių Armijos Kviečius

(LKFSB)—Panevėžio gyventojas P. Mažeika nubaustas penkeriems metams kalėjimo už tai, kad pereitų metų vasarą pardavė tris vagonus kviečių, kurie buvo skirti vokiečių armijai.

CEdar 2200

Naujas Lietuvis Graborius

Jos. B. Wentz, Jr.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Gražią Koplyčią Laidotuvėm Duodame Nemokamai

1323 N. FRANKLIN STREET
N. S., Pittsburgh, Pa.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZLIS, Savininkas

SILVERWARE — CLOCKS
Finest Quality of Merchandise

EXPERT WATCH REPAIRING

1316 Carson Street
S. S. Pittsburgh (3), Pa.
EVerglade 4850

F. RODGERS TAVERN

We serve
BEER, LIQUOR and
LIGHT LUNCH

136 South 21st Street
S. S. PITTSBURGH, PA.
Phone HEmlock 6654

KĄ TIK GAVOME
Didelį Pasirinkimą
PAVASARINIŲ

SIUTŲ IR TOPKOČIŲ

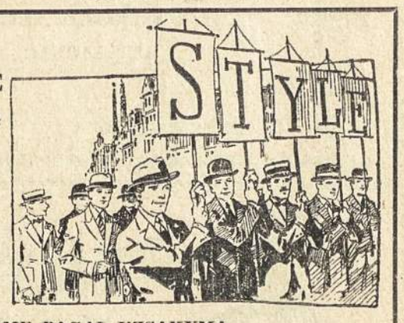

PASIUVAME PAGAL UŽSAKYMĄ
VYRŲ IR MOTERŲ VILNONIUS DRABUŽIUS
$33.75 IR AUKŠČIAU

Siuvėjas VICTOR S. ROSE (Rūkas)

251 Atwood Street
OAKLAND

MA. 6217
S. S. PITTSBURGH, PA.

Kurie toliau gyvenate nereikia pas mus atvykti tik pašaukite telefonu arba parašykite laiškelį ir mes su pavyzdžiais atvažiuosime pas Tamstą į namus.

Ruošia Spaudai Okupacijos Dokumentus

(LKFSB) — Studijų Biuras Vilniuje plačiu mastu surinko dokumentus, liečiančius bolševikų okupaciją Lietuvoje, juos atydžiai tvarko ir pilną, sutvarkytą jų rinkinį ruošiasi šiais metais išleisti atskiru leidiniu. Sąlygoms pasikeitus, neabejojame, kad ir nacių okupacijos dokumentai bus paskelbti.

HELP WANTED MALE

Reikia Darbininkų

NOTICE TO EMPLOYEES
W. M. C. RULING

Workers now employed in essential industry must secure a Statement of Availability before transfering to another job. transferring to another job.

NOTICE TO EMPLOYERS

Workers who possess any of the skills which appears on the list of critical occupations CAN NOT BE HIRED unless referred to you by the United States Employment Service (List is available at all U. S. E. S. offices).

MEN for Storeroom,
Housemen,
Also Yard Men and
Bar Boy.
Permanent Positions
Age 18-60
Union Scale
Apply Timekeeper
HOTEL SCHENLEY

HELP WANTED FEMALE

Reikia Darbininkių

COOK
and
KITCHEN HELPERS

Apply Miss Isaacs
Montefiore Hospital

WOMEN—
Slip Cover and Drapery Sewers
Also
Power Machine Operators
Apply
GIMBEL'S WAREHOUSE
21st & Wharton Sts., S.S

Women
Cooks
Dish Pantry
Kitchen Employees
Permanent Positions
Age 18-50
Union Scale
Apply Timekeeper, 9 to 5
HOTEL SCHENLEY

NIGHT CLEANING WOMEN
Mopping and Scrubbing Work
Hours: 5:30 p.m. to 2:00 a.m
Regular Jobs
High Wages
Apply
KAUFMANN'S
Employement Office
10th Floor

Demokratinių SLA Narių Komiteto Viešas Žodis Pildom. Tarybos Rinkimų Reikalais

SLA Pildomosios Tarybos nominacijų rezultatai jau paskelbti. Pirmas vietas, kaip ir buvo tikėtasi, nominacijose laimėjo, išskiriant vice-prezidentą J. K. Mažukną, visi senieji SLA Pildomosios Tarybos nariai: F. J. Bagočius, Dr. M. J. Vinikas, K. P. Gugis, E. Mikužiūtė, S. Mockus ir Dr. S. Biežis, kurie per daug metų savo tarnybos, yra daug nuveikę dėl Susivienijimo ir Lietuvos gerovės.

Dabartinis SLA vice-prezidentas J. K. Mažukna neteko SLA narių pasitikėjimo dėlto, kad jo paskutinių kelių metų veikla nesiderino su didžiumos SLA narių nusistatymu mūsų senosios tėvynės Lietuvos gelbėjimo klausimais.

Lietuvą okupavus sovietų armijai ir pastačius ten bolševikų pastumdėlio Paleckio vyriausybę, SLA vice-prezidentas J. K. Mažukna buvo vienintelis iš visos Pildomosios Tarybos, kuris buvo įtartas užgirime Paleckio "lėlių" vyriausybės. Nors jis to įtarimo ir gynėsi, tačiau dauguma SLA narių nepasitikėjo Mažukna ir jo vėlesni darbai parodė, jog įtarimas prieš jį buvo teisingas.

Nuo 1940 metų vasaros, J. K. Mažuknos veikla aiškiai krypo priešinga lietuvių tautai linkme. Pirmiausiai Mažuknos pasikeitimas pasireiškė Pittsburgho ir apylinkės draugijų suvažiavime 1940 metais rudenį, kada draugijų atstovai buvo suvažiave į Lietuvių Mokslo Draugystės svetainę, kad pareiškus savo protestą prieš Lietuvos pavergėjus ir kad sudarius Lietuvai gelbėti komitetą. Tame suvažiavime SLA vice-prezidentas ne tik kad neprisidėjo prie darbo, bet jisai bandė patį draugijų suvažiavimą pasukti į bolševikišką pusę ir toks jo elgesys dauguma Pittsburgho draugijų veikėjų nustebino, kurie pradėjo abejoti jo nuoširdumu Lietuvos gelbėjimo reikaluose.

Tiesa, p. Mažukna savo talkininkavimu "paleckininkams" visada bandė pridengti lietuvių vienybės su bolševikais skraiste ir tą savo keistą darbuotę gudriai mokėjo slėpti.

Tačiau Amerikos Lietuvių Konferencijos Pittsburghe proga p. Mažukna parodė tikrąjį savo veidą, kur jisai stovi Lietuvos atžvilgiu, kada jisai atvirai pradėjo agituoti draugijų susirinkimuose prieš skirimą aukų Lietuvos laisvinimui. Tada Pittsburgho ir apylinkės SLA darbuotojai susibūrė į Demokratinių SLA Narių Komitetą ir padarė atatinkamą pareiškimą spaudoje, SLA Pildomosios Tarybos nominacijų reikalais, rekomenduodami SLA vice-prezidento urėdan kitą žymų ir energingą lietuvių veikėją, Povilą Dargį.

Kadangi didelė dauguma SLA narių yra mūsų tautos patriotai, įvairiomis progomis, asmeniškai ir per Susivienijimo kuopas rėmę ir remią laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą, o ypač jos kultūrinius reikalus, todėl jie negalėjo toleruoti vice-prezidento J. K. Mažuknos "paleckininkams" talkininkavimo, ir jie pasiryžo juo nusikratyti, nominuodami pirmuoju balote Povilą Dargį. Dar norime pastebėti, kad paskutiniuoju laikų J. K. Mažukna visai atviai broliaujasi su "paleckininkais" ir yra aukštinamas komunistų laikraščiuose.

Naujasis kandidatas į SLA vice-prezidentus, Povilas Dargis, yra nepriklausomos Lietuvos mokyklų auklėtinis, baigęs Lietuvoje gimnaziją (kolegiją) ir mokęsis Lietuvos ir Amerikos universitetuose. Per penkioliką metų savo gyvenimo Amerikoje, Povilas Dargis visą laiką nuoširdžiai dirbo Susivienijimo gerovei, kaipo SLA Kontrolės Komisijos narys ir ilgametis SLA 353 kuopos bei trečio apskričio pirmininkas. Kaip Povilas Dargis sugeba atlikti didesnės reikšmės darbus, visi kurie buvo Amerikos Lietuvių Konferencijoje Pittsburghe, turėjo progos pamatyti. Jo pirmininkavimas konferencijos rengimo komisijai buvo tikrai pavyzdingas. **Todėl mes patariame visiems SLA nariams šiuose rinkimuose į Pildomąją Tarybą, rinkti Povilą Dargį į vice-prezidento urėdą, kartu balsuojant už visus kandidatus esančius balsavimo balote pirmose vietose, būtent: prezidentu F. J. Bagočių, vice-prezidentu Povilą Dargį, sekretorium Dr. M. J. Vinika, iždininku adv. K. P. Gugį, iždo globėjais E. Mikužiūtę ir S. Mocku ir daktaru-kvotėju Dr. S. Biežį.**

Šiuos kandidatus didžiuma SLA narių, dalyvavusių nominacijose, yra pasirinkę, išreikšdami jiems savo pasitikėjimą ir suteikdami jiems balsavimo balote pirmąsias vietas.

Tikime, kad SLA nariai juos išrinks ir į Pildomąją Tarybą.

DEMOKRATINIŲ SLA NARIŲ KOMITETAS:
Pirm. A. Vainorius,
133 Moultrie St.,
Pittsburgh, Pa.
Sekr. S. Bakanas,
421 Forbes St.,
Bridgeville, Pa.

Vokiečiai Priversti Nusileisti Vilnijoje

(LKFSB)—Jausdami pavojų naciai stengiasi prisigerinti ir Lietuvos gyventojams. Esą, jie pereitų metų gruodžio mėnesį Švenčionyse išdavę 30 dokumentų kuriais grąžinama bolševikų atimtoji nuosavybė, o Vilniaus apskrityje išduota 144 dokumentai.

Po tiekos pridarytų neteisybių šios nuolaidos dar neistengs pataisyti juodo nacių vardo.

Sesuo Genovaitė—Lietuvos Kazimieriečių Vyriausioji

(LKFSB)—Amerikos lietuvius pasiekė per Raudoną-jį Kryžių iš Lietuvos seserų Ritos (kazimierietės) siųstas laiškutis. Jame pranešama, kad Lietuvos Šv. Kazimiero Seserų Motina generalė esanti sesuo Genovaitė. Tai gabi, aukšto išsilavinimo, iš Suvalkijos kilusi lietuvaitė. Toliau laiške pranešama, kad seserys apsigyvenusios Pažaislyje ir kad dar veda savo mokyklas. Neaišku, ar tik Pažaislyje, ar ir visur.

Mirė Pulk. Petruitis

(LKFSB)—Su dideliu liūdėsiu sutikome žinią apie mirtį pulkininko J. Petruičio. Tai buvo žmogus, kurs sugebėjo valdyti plunksną. Jo yra parašyta du tomai knygos "Mūsų Žygiai," kuriuose nupasakojama atsiminimai iš kovų su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Taipgi su įdomumu buvo skaitomas jo kitas, trijų tomų, veikalas "Didysis Karas," kur aprašytos karo priežastys, kautynių eiga, diplomatų intrygos, 1918-1920 metų įvykiai.

Pulk. Petruitis buvo artimas kataliką dienraščio "Ryto" (vėliau "XX Amžiaus") bendradarbis. Be abejo, jo amžių sutrumpino baisūs pergyvenimai bolševikų arešte. Jį bolševikai areštavo 1940 metais gruodžio 24 d. Alytuje. Buvo uždarytas Kauno kalėjime, kur jį tardė Razauskas ir Dunkovas. Pulk. Petruičiui per tardymus baisiai sumušė galva su gumine lazda. Pakartotinai sumuštas jis jautėsi taip blogai, jog bolševikų sargybiniu net prašėsi nušauti. Tačiau tardymo žiaurumai dar net augo. Ėmė jo nugarą deginti su geležiniu prosu. Baisiai sumuštas ir iškankintas pulk. Petruitis jau turėjo pagundų kalėjime nusižudyti, bet jam prisisapnavo bolševikų kalėjime miręs mai. Tomkus ir paties pulkininko žmona, kurie jį sudraudę. Nubudęs pasimeldė, pasijuto stipriau ir atstūmė baisiąją mintį. Vienas buvęs jo pulko karys, o dabar kalėjimo tarnautojas, jo pasigailėjęs atnešė čiužinį. Kalėti teko tame pat name su prof. Bistru, M. Lipčiumi, Kurkausku, su studentais ir gimnazistais. Prasidėjus rusų-vokiečių karui pulk. Petruitį su kitais kaliniais išgabeno į Minską. Iš čia pėsčius varė tolyn į rytus. Ties Červene juos jau apšaudė vokiečiai. Bolševikai iš pradžių liepė visiems sugulti, o vėliau—bėgti į mišką, tuo gi pačiu metu į juos bolševikai pradėjo pliekti iš šautuvų ir kulkosvaidžių. Kas galėjo—krito į griovį, kas kėlės—krito pašautas. Apstojus šaudymui pulk. Petruitis pabėgo į mišką, kur susitiko kunigus brolius Petraičius ir dar šešetą laimingųjų, kiti buvo bolševikų sušaudyti. Likusieji gyvi miškuose besislapstydami maitinosi šaknimis ir varlėmis. Frontui pasistūmus, jiems pasisekė prisprausti į traukinį ir pasiekti Boronovičius, o iš ten—pėstiems į Lydą, kurią pasiekė 1941 metais liepos 28 d., toliau jau traukiniu vyko į Vilnių, o iš čia pulk. Petruitis po baisių nuotykių grįžo į savo Alytų.

The Ohio Bell Telephone Co. Palygina Savo Įeigas ir Kaštus 1943 su 1942 Metų

Nors bendros įeigos The Ohio Bell Telephone Company per 1943 metus buvo aukščiausios istorijoje, didžiausias biznio padarymas neapsireiškė to meto bendru pelnu dėl žymaus pakilimo išlaidų, ypač algų ir taksų, kaip praneša metiniame raporte prezidentas Randolph Eide.

RANDOLPH EIDE

Įeigos, kurias apima nustatyti kaštai ir dividendai, buvo $9,907,120 arba 4.1 nuoš. ant viso telefono įstaigų ir kitokio turto, palyginus su 4 nuoš. 1942 metais. 1943 metais apie du trečdaliai kiekvieno gauto dolerio buvo sunaudota padengimui algų ir taksų, tik vienas trečdalis liko apmokėjimui visų kitų biznio reikalų.

Nežiūrint visų karo meto trūkumų, 1943 metais gauta 71,458 naujų telefono naudotojai; kitiems nebuvo galima telefonų įsigyti nežiūrint jų didelio reikalo.

Gale pereito meto kompanija negalėjo aprūpinti 36,531 telefono užsakymus, ir tuo laiku turėjo telefonų 1,075,803. Telefonų įvedimai padaugėjo nuo eouropinio karo pradžios 1939 metais 310,418 arba 40.6 nuoš.

Skaičius vietinių ir su kitais miestais pasikalbėjimų 1943 metais pasiekė naujas aukštumas Vietinių pasikalbėjimų buvo 1,835,000,000 arba 19,000,000 daugiau negu 1942 metais. Long distance pasikalbėjimų buvo 32,000,000, ar 18 nuoš. daugiau negu 1942 metais.

Bendros operavimo įeigos buvo 1943 metų bėgyje $67,347,376 arba $7,802,246 daugiau negu 1942 metais, arba 13.1 nuoš. Priskaitant taksus operavimo kaštai pasiekė $57,197,130, kas reiškia $7,204,703 arba 14.4 nuoš. daugiau negu 1942 metais.

SSSR Pretenzijos Sunkina Lietuvių Kovą Už Laisvę

(LKFSB)—Lietuviai labai nusistatę prieš nacius ir siekdami laisvės yra pasiryžę su jais kovoti, net ir dabar daugelyje vietų vesdami prieš vokiečius partizanų karą. Tačiau Lietuvos gyventojų pasipriešinimui labai kliudo bolševikų paskelbimas, kad ir Lietuva priskaitoma prie sovietų tarp tų 16 respublikų.

Vilniuje įvyko didelė manifestacija, kurioje pasicakyta prieš Lietuvos jungimą su Rusija. Kalbėjo burmistras Dabulevičius, valdininkas Bivainis ir vienas iš dalyvių Lietuvos laisvės kovose (1918-1919).

Vilniaus darbininkijos vardu priimta rezoliucija, gintis nuo bolševikų.

Vilniaus teatre įvyko lietuvių inteligentų susirinkimas, kuriame išnetas protestas prieš Lietuvos jungimą prie sovietų. Susirinkime kalbėjo prof. Mykolaitis, istorikas prof. Puzinas, teisių docentas Čepas ir teatro direktorius Alantas.

Šitokie dalykai skaldo lietuvių ir kitų, panašioj padėty esančių, tautų jėgas. Vokiečiai tuo tik džiaugiasi, gal net prie to skatina, bet atsakomybė už tą visą krinta ant tų, kurie užuot, išeidami iš Atlanto Čarterio nuostatų, skelbę laisvę pavergtoms tautoms, garsina apie naują okupaciją, ir tai dar bolševikų, kurių žiaurumą liūdija masiniai kapai Lietuvoje ir keliasdešimts tūkstančių tremtinių Sibire.

Suomių Atstovas Vyks į Maskvą

STOCKHOLM, Švedija.—Korespondentai iš Helsinkio praneša, kad Dr. Juhu Paasiviki šiomis dienomis išvyksias tiesiai į Maskvą, kad gautų tęsti paliaubų ir taikos pasitarimus.

Laikraščiai nurodo, kad Paasiviki turįs rusų pasitikėjimą, todėl ir galima laukti gerų pasekmių.

Suomiai jau iš anksto numanė, jog rusai reikalausią tuojau nutraukti santykius su vokiečiais.

(LKFSB)—Prieš porą metų Vilniuje įsteigtasis Vilniaus katedros choras gieda per lietuviams skirtas pamaldas katedroje per visus sekmadienius ir šventadienius.

Valandos

Ilgam Susisiekimui Nakties Kainomis

Dabar jau galima šaukti tolimas vietas telefonu nakties mokesčiu nuo 6 val. vakaro iki 4:30 val. ryto. Ta valanda tapo pridėta gavus leidimą iš Ohio Public Utilities Commission ir atitinka patvarkymui Federal Communications Commission.

Šis pailgintas laikas ypatingai bus maloniai sutiktas karo tarnyboje esančių vyrų ir moterų, kurių daugumai vakaras yra patogiausias laikas pašaukti namus telefonu.

Buy War Bonds for Victory

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

CLEVELAND'O ŽINIOS

Lietuvių Žinios
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Dr-ja, Inc.

Kainuoja
Suv. Valst. metams $2.00
Suv. Valst. pusmečiui $1.00
Užsieny metams $3 00
Užsieny pusmečiui $1.50

Skelbimų kainos sulig susitarimo

6802 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio
Phone ENdicot 4932
Atstovas: Mr. P. A. SUKYS

Lithuanian News
Weekly Publication
Issued by
The Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.

Subscription Rates
In U. S. A., six months $1.00
In U. S. A., one year $2.00
Other Countries one year $3.00
Other Countries six months $1.50

Advertising rates on application

6802 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio

Representative: Mr. P. A. SUKYS

Šv. Jurgio Parapijoj

Gavėnios Pamaldos

Gavėnios metu, trečiadienio vakarais, 7:30 buvo pamaldos—stacijos arba Kryžiaus Keliai, lietuvių kalboje, taipgi ir palaiminimas su švč. Sakramentu Nors žmonių lankosi nemažai, bet visgi dar daugelis nekreipia dėmesio į gavėnios laiką. Reikėtų katalikams gausiau lankytis pamaldose gavėnios metu ir daugiau melstis, kad Dievas pasigailėtų žmonijos, sutrumpintų karą ir išvaduotų pavergtas tautas, ypač mūsų senąją tėvynę Lietuvą.

Penktadienio vakarais būna nuolatinės pamaldos prie Sopulingos Dievo Motinos, 7 val. angliškai, o 8 val. lietuviškai. Tas novenas reikia lankyti po 9 penktadienius, norint išprašyti nuo Dievo reikalingų malonių per užtarimą Sopulingosios Devo Motinos.

Dabar gavėnios laikas—maldos laikas. Pašvęskime liuosas valandas maldai dėl ramybės ir stiprybės kariaujantiems su priešu mūsų artimiesiems.

Tėmytoja.

*

Iš Aušros Vartų Moterų Draugijos Susirinkimo

Aušros Vartų Moterų Draugijos laikytame susirinkime buvo valdybos perrinkimas. Valdyba išrnkta ta pati su permaina vienos kasos globėjos. Išrinkta pora atstovių į Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių. Taipgi išreikšta padėka "Lietuvių Žinių" redakcijai už leidimą mums, kada tik yra reikalas, rašyti apie mūsų draugijos veikimą. Todėl susirinkimas "Lietuvių Žinioms" iš savo iždo paskyrė $10.

Draugija, kaip visada taip ir šimet rengiasi prie parengimo Moterų Dienos proga. Praėjusiame susirinkime buvo išrinkta komisija, kur turės surengti Motinos Dienos paminėjimą.

Tėmytoja.

Apsidairius

Lithuanian Women's Booth Woolworth Dešimtštoryje Veiks Visą Laiką

Lietuvių Moterų Karo Bonų Komitetas gavo leidimą ilgesniam laikui laikyti būdelę Woolworth dešimtštoryje ant Superior Avenue ir Addison Road. Kas nori iš lietuvių pirkti karo bonų prašome kreiptis į tą moterų būdelę, kurioje kasdien bus pardavinėjami karo bonai ir stampos.

*

Clevelando Lietuviai Perka Raudonajam Kryžiui Station Wagon

Lietuvių katalikių moterų draugijos abiejų parapijų, jau senai darbuojasi, kad nupirkti Station Wagon dėl Raudonojo Kryžiaus.

Teko girdėti, kad pinigai jau baigiami surinkti ir balandžio 23 d. bus to Station Wagon įteikimo iškilmės.

Naciai Įvedė Lazdų Bausmę

(LKFSB)—Slaptieji Lietuvos laikraščiai nusikundžia, kad naciai Lietuvoje įvedė lazdų bausmę: lazdomis muša darbo stovyklose, Reicho darbo tarnyboje, savo valdininkus bausdami, netgi kurį laiką bandė įvesti ir mūsų gelžkeliečiams, tačiau mūsiškiai nepasidavė ir vokiečiai turėjo lazdų bausmę panaikinti.

Lietuvos Nepriklausomybės 26 Metų Sukakties Minėjime Vasario 20 Dieną, Cleveland, Ohio, Surinktos Aukos

Po $5 aukavo:

Kun. Juozas Angelaitis, adv. Petras Chesnulis, Ant. ir Juzė Chapas, V. Chėsna, Mike Drosutis, G. Dubickas, Barb. Jackienė, Montvilla, Dr. J. T. Vitkus.

Po $3 aukavo:

Ver. G. Apshega, Berušaitienė, J. T. DeRighter, J. Sadauskas, J. Savickienė.

Po $2 aukavo:

F. Baranauskas, Simanas Domukaitis, Pranė Jucienė, P. Kaminskas, Petronėlė Kundrotienė, Bernard Kupstas, Kuzas, Meldažius, kun. J. Prunskis, P. Screbunas, K. Valikuonis, Žemaitis.

$1.50—Mot. Gudelevičius.

Po $1 aukojo:

Margaret Adams, George Alesevičius, Marė Angelaitienė, George Alesevičius, Aleškevičius, Marė Angelaitienė, Apanaitis, J. Baltikas, Vincas Baltrušaitis, Balutis, Julius Bardzilauskas Antanas Bartkus, F. Barkus, A. Beržinskas, Mart. Mogužinskas, Mr. Brazauskas, Kotr. Butkienė, John Čerauka, Agota Dambrauskienė, A. Daniels, Vincas Debesis, J. Derius, Dovydaitis, J. Eidukevičius, J. Eimužis, A. Galiušis, Mrs. Mary Garson, Paulė Glugodienė, P. Green, Gregoravičienė, Gurklis, Mary Janulionienė, Frank Juška, Paul Kadis, Barb. Karlonienė, Jonas Kasparas, Mrs. Kasevals, K. Kazlauskas, J. Kelly, Rose Kirkilas, Agnes Kissel, Klanauskas, Barb. Kliaugienė, Peter Komeris, W. Končius, Monika Krizonis, Agota Kučinskienė, A. Kunigiškis, Latvitskienė, Ant. Lingienė, J. Lincevičius, Peter Linkus, Stasys Lukošius, N. Liutkus, Vincas Mačiulis, Malonis, Petras Malonis, John Maminskas, Mike Maminskas, A. Markelionis, V. Markelionis, Ch. Masilionis, M. Masilions, Mr. T. Mogilo, J. McCaffery, Alb. Melinienė, Ona G. Mihelich, Aleck Mikelionis, K. Mikėnas, Miliauskas, Ant. Miliauskas, Justinas Miščikas, Agota Navickienė, Jurgis Navickas, Mrs. Anna Norbeit, Mr. Noreck, Jonas Noreika, V. Nemanis, Orinavičius, Stanley Palton, V. Pampickas, Pėstininkas, George Pechulis, Mrs. Pepper, Praškevičius, V. Preikšas, M. Pukelienė, Sadauskas, Stephen Saldauskas, I. J. Samas, F. Šaukevičius, K. Saviokas, Shimkienė, Šušinskas, Sinkevičius, Povilas Škarnulis, Ona Smitchienė, Spaustinaitis, Eva Stagniūnas, K. Štaupas, Stepšis, Povilas Šukys, Joe Šuopis, Charles Sutkus, M. Sutkus, Umpšienė, Viečius, Wilkelis, Witkoff, A. Yacas, Alfred Yatska, Yenulionis, P. Yogminas, Ona Zabarauskienė, Ant. Zaloga, John Židonis, Martha Zubris.

Prie šių aukų pridėjus surinktus pinigus už įžangos ženklelius viso susidarė aukų $334.69.

Kiek Vilniuje Yra Gyventojų

(LKFSB)—Pagal 1942 metais gegužės 26 d. surašymą Vilniaus miesto gyventojai atrodė taip (skliaustuose pad u o d a m i prieškariniai lenkų skelbti daviniai: bendras gyventojų skaičius—182,000 (195,000), iš kurių lenkų 97,000 (128,000), lietuvių 33,000 (1,000), rusų 30,000 (7,500), baltgudžių 7,000 (1,700), žydų 12.000 (54,000). Daugiausia liko paliesti žydai—sunaikinti. Rusų ir baltgudžių padidėjimas aiškinamas tuo, kad abejotino plauko elementas, anksčiau vadinęsis lenkais, dabar bevelijo pasidaryti rusais ir baltgudžiais.

Su gegužės 26 d. buvo gyventojų surašinėjimas visoje Lietuvoje, bet duomenų iki šiol neturime.

Prisiminus Slaptąją Lietuvos Jaunimo Konferenciją

(LKFSB)—Šiemet, vasario 24 d., sueina 30 metų nuo pirmos slaptos pavasarininkų konferencijos. Kaip žinome, "Pavasario" sąjunga buvo galingiausia Lietuvos jaunimo organizacija. Į ją katalikiškasai Lietuvos jaunimas jau buvo pradėjęs burtis nuo 1911 metų. Greitu laiku ta organizacija tiek sustiprėjo, kad jau sekančiais, 1912 metais pradėjo leisti savo laikraštį "Pavasaris." Jau pirmais metais laikraštis turėjo 3,000 skaitytojų. Įsidėmėtina, kad tuos savo darbus pavasarininkai įstengė atlikti sunkiais rusų okupacijos laikais. Okupacijos sąlygų neboję pavasarininkai 1914 metais buvo sušaukę savo platesnę konferenciją. Per nepriklausomą Lietuvos gyvenimą "Pavasario" sąjunga iš kaimo jaunuolių prisiaugino sau vadų ir turėjo keliasdešimts tūkstančių narių.

Kraujo plazma milionų žmonių aukota ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus pristatyta laivynui ir armijai, išgelbėjo daug kareivių ir jūreivių. Raudonojo Kryžiaus centrai turi vėliausius įrengimus ir darbą varo Raudonojo Kryžiaus pinigais.

Remkite 1944 metų Raudonojo Kryžiaus Karo Fondą ir padėkite išgelbėti gyvybes mūsų kareivių ir jūreivių.

Nauja Įdomi Knyga

"Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai"

Išleido Kunigų Vienybė. Redagavo: kun. Dr. J. B. Končius, kun. N. Pakalnis, kun. J. Balkūnas ir kun. S. Raila. Knyga labai gražiai išleista, didelio formato; įžangos 16 pusl., turinio 336 p. Iš viso 352 puslapiai. Knyga padalinta į penkis skyrius.

I. Mūsų Parapijos

Čia aprašomos (plačiau ar trumpiau) visos lietuvių katalikų parapijos alfabetine tvarka; pažymėti parapijų vardai, antrašai, kunigų vardai ir t. t.

II. Draugijos ir Įstaigos

Visos žymiosios (19) centralinės katalikų organizacijos, draugijos, turiningai ir vaizdžiai aprašytos. Iš tų aprašymų matyti jų praeitis ir darbuotė pionierių, dvasiškių ir pasauliečių.

III. Mokslo Įstaigos

Aukštesnės ir pradžios mokyklos sistematingai ir tinkamai apibūdintos. Seserų Kazimieriečių (30), Ses. Pranciškiečių (17) ir Ses. nukryžiuoto Jėzaus (3) vedamos parapijinės mokyklos alfabetinėj tvarkoj sutvarkytos ir tinkamai aprašytos; kiekvienos mokyklos adresas irgi paduotas. Minėtų kongregacijų lietuvių kalbos ir katechetiniai kursai surašyti.

V. Spauda

Šiame skyriuje aprašyta net 12 katalikiškų laikraščių ir žurnalų; iš tų aprašymų matyti katalikų spaudos praeitis ir dabartinė jų veikla.

VI. Biografijos

Paskutiniame knygos skyriuje aprašyta dešimties žymių veteranų veikėjų gyvenimas ir jų darbai; jų tarpe pažymėtini kun. A. Staniukynas, Motina Marija, muzikas J. Žemaitis ir kiti.

Knygoje "Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai" labai įdomiai atvaizduotas Amerikos lietuvių katalikų gyvenimas. Knyga iliustruota su 40 paveikslų. Knygos gale įdėtas turiningas prof. Pakšto straipsnis: "Amerikos Lietuviai Katalikai Kovoje dėl Lietuvos Nepriklausomybės." Visi Amerikos lietuviai kunigai surašyti alfabetinėje tvarkoje ir paduoti jų antrašai. Knygos pabaigoj įdėta vardų ir vietų rodyklė.

Kiekvienam susipratusiam katalikui bei katalikei verta šią knygą įsigyti. Knygos kaina: gerais viršeliais $3; paprastais aptaisais $2.

Su užsakymais kreipkis:

"AMERIKA"
222 South 9th Street
Brooklyn 11, N. Y.

Dar Apie Žmonių Medžioklę Lietuvoje

(LKFSB)—Kaip praneša slaptasis laikraštis "Nepriklausoma Lietuva," tikrai pereitais metais Lietuvos rytuose vyko žmonių medžioklė, vadinama "gaujų likvidavimas." Laikraštyje rašoma:

"Įkyrias ir vietos gyventojams, ir patiems vokiečiams ginkluotas gaujas buvo pasiryžę kiek nuvalyti. Valyme dalyvavo ir lietuvių savisaugos daliniai ir iš dalies net policija. Apie tą medžioklę per Lietuvą ėjo legendų legendos. Iš tikrųjų, medžioklės būta plataus masto, net DNB (vokiečių žinių agentūra) rado reikalinga gruodžio 7 d. pranešti. Varovai buvo dvi vokiečių divizijos, pradėjusios gaujas varyti nuo Polocko Lietuvos link, Švenčionių-Breslaujos ruožu. Lietuvos pasienis buvo sustiprintas lietuvių, latvių, ukrainų ir vokiečių daliniais. Medžioklė pradėta lapkričio 4 d., baigta gruodžio 7 d. Oficiliai sunaikinta 997 asmenys, sugriauta 15 žiemos stovyklų dėl 3,000 žmonių, rasti dideli maisto, ginklų, šaudmenų sandėliai. Tuo tarpu, neoficialiai, žuvo keliasdešimties kaimų gyventojai, kaimai deginta liepsnosvaidžiais, o bėgantieji žmonės šaudyta. Valytam ruože maža beliko kaimų. Nukentėjusių tarpe yra keletas lietuvių kaimų. Po medžioklės buvo suorganizuota plati lavonų rinkimo ir laidojimo akcija."

Ginkluoti Žydų ir Kitų Būriai Lietuvoj

(LKFSB)—Gavome žinių, kad 1943 metais pavasaryje Ašmenos apylinkėse buvo pasirodę ginkluoti žydų būriai. Turbūt tai daliniai jaunesniųjų Lietuvos žydų, kurie, jausdami mirties pavojų, bevelijo slapstytis miškuose.

Bolševikų organizuojami slaptieji kariški daliniai Lietuvoje neturi žymesnio pasisekimo, nes žiauri raudonųjų okupacija visiems paliko kartaus atminimo, o neturint kaimo gyventojų prielankumo sunku raudoniesiems kariniams daliniams pastoviai veikti. Lietuvos patriotinis sąjudis pats organizuoja pasipriešinimą naciams, siekdamas pilnos nepriklausomybės, o ne antros raudonųjų okupacijos. Tik Ašmenos ir Svyrių apskrityse bei Naručio ežero apylinkėse esą pastoviau įsikūrusių, kurių nusistatymai skirtingi nuo slaptosios lietuvių patriotinės veiklos.

MIRĖ

A ✝ A

IGNAS GROKAUSKAS, 55 metų amžiaus, gyvenęs 2120 St. Clair Ave., Clevelande, mirė kovo 1 d. Palaidotas kovo 3 d., iš šv. Jurgio bažnyčios, Kalvarijos kapinėse.

Buvo nevedęs. Laidotuvėmis rūpinosi Mrs. A. Baltrukonis.

Ladotuves prižiūrėjo laisniuota laidotuvių direktorė

DELLA E. JAKUBS
6621 Edna Avenue
Cleveland, Ohio
Tel. ENdicott 1763

MIRĖ

A ✝ A

ALOYSIUS KUPCIUNAS, 62 metų amžiaus, gyvenęs 6720 Whitney Ave., Clevelande, mirė vasario 28 d. Palaidotas antradienį, kovo 2 d., iš šv. Jurgio bažnyčios, Kalvarijos kapinėse.

Paliko žmoną, Patricia.

Laidotuves prižiūrėjo laisniuota laidotuvių direktorė

DELLA E JAKUBS
6621 Edna Avenue
Cleveland, Ohio
Tel. ENdicott 1763.

MULIOLIS
INSURANCE
AND
REAL ESTATE
6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašaliniuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Perku ir parduodu bankines knygeles.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama.
Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(JAKUBAUSKIENĖ—LAISNIUOTA LAIDOTUVIŲ DIREKTORĖ)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo: Telefonuokit:
ENdicott 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

MIKE KUDZUS
VISIEMS GERAI ZINOMAS
Kambarių Popieruotojas
ir
Dekoratorius
Reikale šaukitės: RA. 9065
Antrašas:
1186 East 82nd Street
CLEVELAND, OHIO

Naujoje Vietoje
NIKODEMAS A WILKELIS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
IR BALZAMUOTOJAS
Šermenims kambarius duodame vartoti nemokamai naujoj, moderniniai įrengtoj nuosavioj vietoj
6202-04 Superior Avenue HEnderson 9292
CLEVELAND, OHIO

ADDISON FURNITURE CO.
KRAUTUVĖS
IŠPARDAVIMAS
MIEGAMŲJŲ KAMBARIŲ SETAI
SVEČIŲ KAMBARIAMS SETAI
PUSRYČIŲ TEIKIMUI SETAI
STALINIŲ KAMBARIŲ SETAI
MATRACAI, SPRINGSAI IR T. T.
Nuo 10 iki 50 Procentų Nuolaidos
IŠMAINYK SAVO SENUS RAKANDUS ANT NAUJŲ DABAR
Rakandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
7210 St. Clair Avenue HE. 3417
CLEVELAND, OHIO